

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

90/21

11. juni 1990

HOTELL- OG RESTAURANTDRIFT

ØKONOMISK STATISTIKK 1985-1987

Av

Tom Granseth

FORORD

Statistisk sentralbyrå har bygget opp en økonomisk statistikk for næringsområdet "Hotell- og restaurantdrift". Datagrunnlaget er dels SSB's sentrale bedrifts- og foretaksregister dels en egen regnskapsundersøkelse fra et utvalg foretak.

Prosjektet ble i oppbyggingsfasen finansiert av Reiselivsseksjonen i Næringsdepartementet.

Denne publikasjonen er først og fremst en dokumentasjon av dette prosjektet. Dessuten er noen av de viktigste resultatene beskrevet og kommentert. Noen hovedresultater er tidligere også publisert i Statistisk ukehefte og NOS Reiselivsstatistikk.

INNHold

	Side
Figurregister	3
Tabellregister	4
 Tekstdel	
1. Innledning	7
2. Opplegg	7
2.1. Bedrifts- og foretaksregisteret	7
2.1.1. Omfang og innhold	7
2.1.2. Registerets kvalitet	8
2.2. Regnskapsundersøkelsen	8
2.2.1. Utvalg	8
2.2.2. Utvalgsenhet	8
2.2.3. Skjemaets utforming	9
2.2.4. Beregning av tall for de som ikke har besvart	9
2.2.5. Vurdering av beregningssystemet	10
3. Gjennomføring	10
3.1. Svarinnngang	10
3.2. Problemer	11
3.3. Publisering	11
4. Endring i opplegget for 1987	12
5. Regnskapsanalyse	12
5.1. Lønnsomhet	13
5.2. Finansiering	13
5.3. Soliditet	13
5.4. Likviditet	14
6. Noen hovedresultater	14
6.1. Generelt	14
6.2. Omsetning	14
6.3. Regnskap	18
6.3.1. Endelige tall	18
6.3.2. Produktivitet	21
6.3.3. Foreløpige tall	22
6.4. Sysselsetting	23
7. Andre analysemuligheter	27
 Vedlegg	
1. Definisjoner av nøkkeltall	51
2. Hotell- og restaurantdrift 1987. Spørreskjema med rettleiding	52

Standardtegn i tabeller

:	Tall kan ikke offentliggjøres
-	Null
0	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten
0,0	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten

FIGURREGISTER

	Side
1. Hotell- og restaurantdrift. Bedrifter (1 000), omsetning (milliarder kroner) og sysselsetting (1 000 årsverk). 1985-1987	16
2. Omsetning etter næringsgruppe. 1985-1987. Milliarder kroner	17
3. Sysselsetting etter næringsgruppe. 1985-1987. 1 000 årsverk	17
4. Hotell- og restaurantdrift. Prosent. Endring i omsetning fra 1986-1987. Fylke	18
5. Drift av restauranter og kafeer. Sysselsetting etter arbeidstid og arbeidstakerens kjønn. 1987	25
6. Hotellvirksomhet. Sysselsetting etter arbeidstid og arbeidstakerens kjønn. 1987	25
7. Hotell- og restaurantdrift. Variasjonen i antall ansatte over året. Mars 1987=100	26

TABELLREGISTER

Tabeller i teksten

	Side
1. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter næringsgruppe	15
2. Foretak etter egenkapitalandel, næringsgruppe og eieform. 1987	18
3. Foretak etter totalrentabilitet, næringsgruppe og eieform. 1987	20
4. Årsregnskap og nøkkeltall, etter næringsgruppe. 1986-1987	20
5. Antall hoteller og overnattingsomsetning pr. rom. Fylke. 1987	21
6. Antall hoteller og overnattingsomsetning pr. rom, etter hotellgruppe. 1987 . . .	22
7. Identiske foretaks andel av totalomsetning, etter næringsgruppe. Prosent	22
8. Beregnede og endelige omsetningstall. 1987. Mill.kr	23
9. Sammenligning mellom foreløpige og endelige nøkkeltall, etter næringsgruppe. 1987	23

Tabeller i vedlegg

Fra Bedrifts- og foretaksregisteret 1985

10. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter eieform og næringsgruppe. 1985 .	28
11. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1985	28
12. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1985	29
13. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1985.	29
14. Omsetning etter næringsgruppe. Fylke. 1985. 1 000 kr.	30
15. Sysselsetting etter næringsgruppe. Fylke. 1985.	30
16. Bedrifter etter omsetningsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985.	31
17. Omsetning etter omsetningsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985. 1 000 kr	31
18. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985	32
19. Omsetning etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurant- drift. Fylke. 1985. 1 000 kr	32

Fra Bedrifts- og foretaksregisteret 1986

20. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter eieform og næringsgruppe. 1986 .	33
21. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1986	33

	Side
22. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1986	34
23. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1986	34
24. Omsetning etter næringsgruppe. Fylke. 1986. 1 000 kr	35
25. Sysselsetting etter næringsgruppe. Fylke. 1986	35
26. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1986	36
27. Omsetning etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1986. 1 000 kr	36

Fra Regnskapsundersøkelsen 1986

28. Årsregnskap etter næringsgruppe. 1986. Mill.kr	37
29. Nøkkeltall etter næringsgruppe. 1986	37
30. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986. Mill.kr	38
31. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986	38
32. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986. Mill.kr	39
33. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986	39
34. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986. Mill.kr	40
35. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986	40
36. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986. Mill.kr	41
37. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986	41

Fra Bedrifts- og foretaksregisteret 1987

38. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter eieform og næringsgruppe. 1987 . .	42
39. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1987	42
40. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1987	43

	Side
41. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1987	43
42. Omsetning etter næringsgruppe. Fylke. 1987. 1 000 kr	44
43. Sysselsetting etter næringsgruppe. Fylke. 1987	44
44. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurant- drift. Fylke. 1987	45
45. Omsetning etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurant- drift. Fylke. 1987. 1 000 kr	45
 Fra Regnskapsundersøkelsen 1987	
46. Årsregnskap etter næringsgruppe. 1987. Mill. kr	46
47. Nøkkeltall etter næringsgruppe. 1987	46
48. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restau- ranter og kafeer. 1987. Mill. kr	47
49. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987	47
50. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotell- virksomhet. 1987. Mill.kr	48
51. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotell- virksomhet. 1987	48
52. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987. Mill. kr	49
53. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987	49
54. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987. Mill. kr	50
55. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987	50

1. INNLEDNING

Formålet med denne rapporten har først og fremst vært å dokumentere opplegget av prosjektet Hotell- og restaurantdrift (kapittel 1-4). Dernest har en vist og kommentert noen av resultatene (kapittel 6). Kommentarene avdekker flere interessante problemstillinger. I kapittel 7 skisseres derfor en del emner for videre analyser.

Formålet med Hotell- og restaurantdrift har vært å fremskaffe økonomisk statistikk for reiselivsnæringen til bruk for bransjen, myndighetene og for bruk i nasjonalregnskapet. Bakgrunnen har bl.a. vært vurderingen av reiselivets vekstmuligheter som kommer til uttrykk i St.meld. nr.14, 1986-87. Meldingen forutsetter god statistikk.

Dataene til undersøkelsen er dels skaffet til veie gjennom SSBs Bedrifts- og foretaksregister og dels gjennom en egen regnskapsundersøkelse for et utvalg foretak. Overfor oppdragsgiver har SSB forpliktet seg til å fremskaffe registerstatistikk for årene 1985, 1986 og 1987 og regnskapsstatistikk for 1986 og 1987. Den videre driften av prosjektet finansieres over SSBs budsjett.

I forbindelse med prosjektet ble det oppnevnt en styringsgruppe med representanter for Reiselivsseksjonen, SSB og bransjens samarbeidsråd. Styringsgruppa har bestått av underdirektør Tore Bjerke og førstekonsulent Lars Bringager, Reiselivsseksjonen, økonomileder Svein B. Johansen og direktør Trond Stenberg, Samarbeidsrådet for overnattings- og serveringsnæringen, samt byråsjef Jan-Erik Lystad og førstekonsulent Tom Granseth, SSB. Stenberg er i perioden avløst av direktør Helge Qvigstad.

2. OPPLEGG

2.1. Bedrifts- og foretaksregisteret

2.1.1. Omfang og innhold

Bedrifts- og foretaksregisteret dekker alle næringer og i prinsippet alle bedrifter som enten har lønnet arbeidskraft eller driver momspliktig virksomhet. Gjenpart av registreringsmeldinger til Arbeidsgiverregisteret og Momsregisteret er hovedkildene for den første registrering. Registeret blir ajourført kontinuerlig, men omsetning og utførte årsverk oppdateres kun en gang pr. år.

Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift omfatter næringsgruppene:

- 6311 Drift av restauranter og kafeer
- 6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder
- 6321 Hotellvirksomhet
- 6322 Drift av campingplasser

Registeret inneholder foruten bedriftens navn med adresseopplysninger, opplysninger om omsetning, sysselsetting, eieform og om bedriften er del av et større foretak. Registeret

inneholder dessuten et nummersett som gjør det mulig å gruppere sammen alle bedrifter som tilhører samme foretak.

Etter SSBs retningslinjer for inndeling av virksomheter i bedrifter skal et hotell og en restaurant som drives på samme sted av samme eier, deles i to bedrifter hvis restauranten er allment tilgjengelig og ikke kun forbeholdt hotellets gjester.

2.1.2. Registerets kvalitet

Ettersom overnattingsvirksomhet faller utenfor merverdiavgiftlovens virkeområde og mange campingplasser ikke har lønnet arbeidskraft, faller mange campingplasser utenfor registeret (jf. pkt. 2.1.1. Omfang og innhold). Dette har ført til at registerstatistikken kun hadde med 673 campingplasser for 1987. Fra andre kilder vet vi at det er om lag dobbelt så mange plasser i drift. For de andre næringsgruppene synes dekningen bra.

Om lag 20-25 prosent av bedriftene hadde mangelfulle oppgaver over omsetning og sysselsetting enten ved at de helt manglet oppgaver eller ved at oppgavene var gamle. For disse er det beregnet nye oppgaver bl.a. ved hjelp av skattedirektørens merverdiavgiftsmann-tall.

2.2. Regnskapsundersøkelsen

2.2.1. Utvalg

Regnskapsundersøkelsen omfattet alle enheter over en viss størrelse målt ved utførte årsverk. For 1986 og 1987 er følgende nedre grenser for utvalget brukt:

6311 Drift av restauranter og kafeer	5 årsverk
6312 Drift av gatekjøkken etc.	3 årsverk
6321 Hotellvirksomhet	5 årsverk
6322 Drift av campingplasser	2 årsverk

I 1986 omfattet undersøkelsen 1 803 enheter mot 1 960 i 1987. Med modellen ovenfor nås 30 prosent av alle enheter og 85 prosent av all omsetning innen næringsområdet.

Kilde for trekking av utvalg, var Bedrifts- og foretaksregisteret.

2.2.2. Utvalgsenhet

Begrepet foretak defineres som en institusjonell enhet som omfatter all virksomhet som drives av samme eier.

Begrepet bedrift defineres som en lokalt avgrenset funksjonell enhet hvor det hovedsakelig drives aktiviteter som faller innenfor en bestemt næringsgruppe. Et foretak kan således bestå av flere bedrifter.

De fleste interessante nøkkeltall i en regnskapsanalyse betinger opplysninger både fra balanse- og fra resultatregnskapet. Mange poster i balanseregnskapet kan ikke splittes opp

for hver enkelt bedrift innen et større foretak. En har derfor valgt foretak som utvalgshet. Årsregnskapene dekker således hele foretakets virksomhet. Fordi ett av fire foretak i Hotell- og restaurantdrift består av flere bedrifter, har dette likevel medført visse ulemper.

Foretak som er spredt geografisk, vil få all sin virksomhet henført til ett sted. Dette kan slå uheldig ut ved publisering på fylke eller på lavere nivå. Noen foretak som har foretaksenhet i Hotell- og restaurantdrift, har virksomhet også utenfor næringsområdet. Denne virksomheten kommer med i statistikken. På den annen side finnes foretak med foretaksenhet utenfor næringsområdet som driver f.eks. hotellvirksomhet. Denne hotellvirksomheten kommer imidlertid ikke med i statistikken.

2.2.3. Skjemaets utforming

Det er utarbeidet et eget skjema til denne undersøkelsen. For regnskapsdelen (spørsmål E) har en tatt utgangspunkt i Skattedirektoratets alminnelige regnskapsskjema. Postene på vårt skjema kan henføres til poster eller summer av poster på alminnelig regnskapsskjema.

Næringen er preget av sesongsvingninger som gjenspeiles i sysselsettingen. Spørsmål A Sysselsetting forsøker å belyse dette. Spørsmålet er stilt slik at en kan se eventuelle svingninger i sysselsettingen og om denne tas f.eks. ved hjelp av deltidsarbeidende kvinner.

Spørsmål B Lønnskostnader er tatt med for å dekke nasjonalregnskapets behov.

2.2.4. Beregning av tall for de som ikke har besvart

Ikke alle foretak besvarte skjemaet tilfredsstillende. For å kunne gi resultater med totaltall har det derfor vært nødvendig å beregne tall for de foretak som ikke besvarte skjemaet. Utgangspunktet for disse beregningene har vært SSBs sentrale bedrifts- og foretaksregister.

I disse beregningene er foretakene i regnskapsundersøkelsen delt inn i grupper etter næringsgruppe, fylke, størrelsesgruppe og eieform. Næringsgruppene er iht. til punkt 2.2.1 Utvalg. Størrelsesgruppene er 5-9, 10-44 og 45 sysselsatte og over. Eieformene er delt inn i aksjeselskap og andre eieformer. En gruppe foretak kan f.eks. være hoteller i Østfold med aksjeselskap som eieform og med 5-9 sysselsatte.

Det blir beregnet én faktor for hver gruppe foretak. Den faktoren er lik sum omsetning fra Bedrifts- og foretaksregisteret for gruppen, f.eks. hotellbedrifter i Østfold med aksjeselskap som eieform og med 5-9 sysselsatte dividert med sum driftsinntekter fra regnskapsundersøkelsen for hotellforetak i Østfold med aksjeselskap som eieform og med 5-9 sysselsatte.

Alle regnskapspostene i resultat- og balanseregnskapet multipliseres med de faktorer som fremkommer for hver gruppe av foretak.

Dette beregningssystemet gir like faktorer for hvert av foretakene innen en gruppe, men ulike faktorer for hver gruppe. Nøkkeltallene for hvert enkelt foretak blir således ikke endret. Beregningen vil derimot kunne påvirke de endelige oppblåste nøkkeltallene for store grupper av foretak f.eks. for hele landet.

2.2.5. Vurdering av beregningssystemet

Så lenge en opererer med svarinngang på langt under 100 prosent, vil en ha vanskeligheter med å få statistikk som er helt riktig. Ulike beregningssystemer har større eller mindre svakheter. En bør derfor ha som mål at beregningssystemet skal være så riktig som mulig.

Utvalgsenheten i regnskapsundersøkelsen er foretak, mens enhetsvalget i Bedrifts- og foretaksregisteret i forbindelse med beregningene, er bedrift. Dette skaper problemer av to typer:

1) Mange foretak er av den typen at de driver en virksomhet på ett sted (enbedriftsforetak). Andre foretak er av typen flerbedriftsforetak som enten driver flere virksomheter (hotell, restaurant og andre) på ett sted eller flere virksomheter på flere steder. Foretaket og de bedrifter som er knyttet til foretaket, ligger i noen av de sistnevnte tilfelle i forskjellige fylker. Størrelsen på omsetningen innen et fylke for en næring er derfor avhengig om en velger bedrift eller foretak som enhet.

2) Ett foretak av den typen som driver flere virksomheter innenfor ett fylke (flere hoteller i Oslo), kan bestå av mange bedrifter som hver for seg har under 10 sysselsatte. Sysselsettingen i hele foretaket samlet kan derimot ha over 10 sysselsatte. Størrelsen for omsetningen for hoteller med 10 sysselsatte eller mer i dette fylket, vil da være avhengig om en velger bedrift eller foretak som enhet.

F.eks. var omsetningen for hotellbedrifter med 10 sysselsatte eller mer for Oslo for 1988 860,0 millioner kroner, mens omsetningen for hotellforetak i Oslo i 1988 med 10 sysselsatte eller mer var 1 166,2 millioner kroner. Tilsvarende tall for Sør-Trøndelag fylke var 304,9 millioner kroner for hotellbedriftene og 202,9 millioner kroner for hotellforetakene.

På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor, er det én svakhet med valg av bedrift som enhet i Bedrifts- og foretaksregisteret i forbindelse med beregningene av endelige totaltall. Om en oppnår 100 prosent svarinngang for et år for en næring, skulle en kunne få statistikk som er helt riktig forutsatt at kvaliteten på de tall som er oppgitt er riktig. Skulle en hypotetisk likevel velge å benytte dagens beregningssystem på disse tallene, ville antakelig både nivået for de enkelte regnskapsposter og nøkkeltallene bli endret. I henhold til eksemplene ovenfor skulle omsetningen fra regnskapsskjemaene med 100 prosent svarinngang for Oslo, bli justert ned fra 1 166,2 til 860,0 millioner kroner. For Sør-Trøndelag fylke ville omsetningen fra regnskapsskjemaene derimot bli justert opp fra 202,9 til 304,9 millioner kroner. Størrelsesforholdet eller vektleggingen med hensyn til omsetningen fylkene i mellom vil endres, og dermed vil dette få konsekvenser for nivået for de enkelte regnskapsposter og nøkkeltallene f.eks. på landsbasis.

Beregningssystemet vil av disse grunner bli tatt opp til vurdering.

3. GJENNOMFØRING

3.1. Svarinngang

Det har vært visse vanskeligheter med å få inn oppgavene til rett tid. Det har derfor vært nødvendig med tre purringer både for 1986 og 1987. Oppstillingen på neste side viser svarinngangen etter hver purrerunde:

	1986		1987	
	Dato	Til	Dato	Til
Ordinær utsending	21.5.87	71 803 foretak	1.3.88	1 960 foretak
1. purr.	9.7.87	30,6 %	12.4.88	26,2 %
2. purr.	19.8.87	51,3 %	19.5.88	53,1 %
3. purr.	28.9.87	65,1 %	1.7.88	67,9 %

For regnskapsåret 1986 ble det dataregistrert regnskap for 970 foretak av 1 803 utsendte. I 1987 var tilsvarende tall 1 125 av 1 960. Etter antall representerte dette 54 prosent for 1986 og 58 prosent for 1987.

Det ble kun dataregistrert skjemaer som var eller ved forespørsel til foretaket ble tilfredsstillende utfylt. Av de som ikke ble dataregistrert, var om lag 4 av 10 for dårlig utfylt. Resten ble ikke besvart i det hele tatt.

Veid etter omsetning var svarinngangen om lag 67 prosent for begge årene. Det var altså gjennomgående større foretak som har besvart skjemaet tilfredsstillende. Fordi Bedrifts- og foretaksregisteret gir oss muligheter for å beregne totale omsetningstall, kan en få sammenlignbar statistikk fra år til år også med lav svarinngang (jf. pkt. 2.2.4). Registerets kvalitet er drøftet i pkt. 2.1.2.

3.2. Problemer

Foretak som har gått konkurs i løpet av regnskapsåret, som likevel har besvart skjemaet fullstendig, er med i statistikken. Problemet har i mange tilfeller vært at konkursforetakene har vært vanskelige å nå bl.a. fordi tidligere eiere ofte er ute av bildet. I slike tilfeller har en imidlertid valgt å utelate disse. Disse foretakene er derfor noe underrepresentert i svarmaterialet.

De dårligst utfylte postene på skjemaet, har vært punkt A Sysselsetting, punkt B Lønnskostnader samt inngående balanse i regnskapet. Visse endringer av skjemaet for 1987 (jf. pkt. 4) samt at en for 1987 i stor grad har hatt skjemaene for 1986 å holde seg til, har medført at disse problemene har vært mindre for 1987.

3.3. Publisering

Registerstatistikken blir publisert en gang pr. år. Dette skjer så fort registeret er ajourført med nye tall.

Regnskapsstatistikken blir publisert årlig - i to omganger. I september blir det publisert foreløpige tall. De belyser utviklingen kun for de foretak som ved publiseringstidspunktet

har besvart skjemaet både for inneværende og forrige år. Disse blir i fortsettelsen kalt identiske foretak.

Endelige regnskapstall vil publiseres etter at Bedrifts- og foretaksregisteret er ajourført. Dette har sammenheng med at regnskapene "blåses opp" ved hjelp av Bedrifts- og foretaksregisteret (jf. pkt. 2.2.4. Beregning av tall for de som ikke har besvart).

Resultater fra undersøkelsen er publisert i Statistisk ukehefte nr. 13/87, nr. 16/88, nr. 38/88, nr. 16/89 og nr. 39/89, samt NOS Reiselivsstatistikk 1984-86 og 1987.

4. ENDRING I OPPEGGET FOR 1987

Enkelte punkter på skjemaet ble endret i forhold til 1986. Punkt A Sysselsetting ble redusert i omfang, fra registrering av sysselsettingen hver annen måned i 1986 til hvert kvartal i 1987. Punkt B Lønnskostnader ble redusert ved at posten Andre ytelser til beste for lønns-takerne, ble fjernet. Posten var opprinnelig tenkt å omfatte bl.a. pensjoner til avgåtte ansatte. Av kontrollhensyn ble innført en ny post Andre årsoppgjørdisposisjoner i resultatregnskapet. Posten Bank- og postgiro ble slått sammen med Kasse. Beløpene i skjemaet for 1987 skulle oppgis i hele 1 000 kroner mot hele kroner i 1986.

5. REGNSKAPSANALYSE

En gjennomgang av regnskapene sier ikke uten videre så mye om foretakenes/bransjens økonomiske situasjon. Det er derfor nødvendig å analysere regnskapstallene nærmere for å finne ut om foretakenes eller bransjens svake og sterke sider. I en slik analyse av regnskapene står nøkkeltallsberegninger sentralt. Ved nøkkeltallsberegninger ser man på forholdet mellom regnskapsposter (f.eks. resultatposter i forhold til balanseposter). Man kan sammenligne foretak/grupper av foretak i mellom og sammenligne foretak eller bransjen over tid.

Man deler gjerne regnskapsanalysen inn i fire deler for å sette søkelyset på de ulike delene av foretakets virksomhet:

Lønnsomhet
Finansiering
Soliditet
Likviditet.

Det vil være sammenheng mellom de ulike begrepene. Lønnsom drift vil kunne påvirke foretakets finansieringsstruktur med muligheter for selvfinansiering og tilførsel av ny egenkapital og økt kredittverdighet.

For noen eiendelsposter kan det være avvik mellom bokførte og virkelige verdier. Flere av nøkkeltallene har derfor svakheter.

Bransjene har ofte egne kriterier for hva som er bra resultat og hva som ikke er bra, i hvert fall for visse forholdstall. Bransjene vil også ofte ha ulik struktur mht. foretakenes størrelse, eieformer mv. og vil kunne være i ulike konjunkturfaser. En sammenligning fra bransje til bransje for et år må derfor foretas med disse forutsetningene.

5.1. Lønnsomhet

Med lønnsomhet menes foretakets evne til å tjene penger. Foretakets inntekter må i det lange løp være større enn foretakets kostnader. Rentabilitet er et uttrykk som ofte brukes for å vurdere foretakets lønnsomhet. Det beskriver foretakets evne til å forrente investert kapital.

Sentrale nøkkeltall benyttet i denne undersøkelsen, er (nøkkeltallene er definert i vedlegg):

- Totalrentabilitet
- Egenkapitalrentabilitet
- Resultatgrad
- Netto resultatgrad
- Driftsresultatgrad
- Kapitalens omløpshastighet

Totalrentabiliteten setter resultatet i forhold til foretakets totale kapital. Den kan splittes i begrepene resultatgrad og kapitalens omløpshastighet. Resultatgraden angir hvor stor del av hver salgskrone som blir igjen til dekning av renter og til overskudd. Kapitalens omløpshastighet forteller hvor mange ganger totalkapitalen blir omsatt i løpet av et år.

Rentabiliteten kan også måles i forhold til egenkapitalen. I motsetning til totalrentabiliteten, er egenkapitalrentabiliteten avhengig av lånerenten og gjeldsgraden.

5.2. Finansiering

Finansieringsstrukturen gir uttrykk for hvordan foretakets eiendeler er finansiert med egenkapital, langsiktig og kortsiktig gjeld. Nøkkeltall benyttet her, er:

- Arbeidskapitalens andel av totalkapitalen
- Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld
- Finansieringsgrad

Arbeidskapitalen er differansen mellom kortsiktige bundne eiendeler (omløpsmidler) og kortsiktig gjeld. Finansieringsgraden er langsiktig bundne eiendeler (anleggsmidler) i forhold til den langsiktige kapital (egenkapital og langsiktig gjeld). Visse soliditetsnøkkeltall som egenkapitalandel, gir også indikasjoner på hvordan foretakets eiendeler er finansiert.

5.3. Soliditet

Med **soliditet** menes foretakets evne til å tåle tap. I praksis vil soliditet henge sammen med at det er et sunt forhold mellom anvendelse og anskaffelse av kapital. Det er viktig med en god relasjon mellom langsiktig gjeld, egenkapital og finansiering av anleggsmidler. Benyttede nøkkeltall i Hotell- og restaurantdrift, er:

- Egenkapitalandel
- Gjeldsrentegrad

Høy egenkapitalandel gir gode utsikter til å komme igjennom vanskelige tider. Blant annet vil bransjen ha muligheter til å kunne tilby større sikkerhet for nye lån.

5.4. Likviditet

Med **likviditet** menes foretakets evne til å klare sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Ofte benyttet nøkkeltall, er:

Likviditetsgrad

Den uttrykker forholdet mellom eiendeler og gjeld som er kortsiktig bundet og er bare en indikasjon på betalingsevnen. Kreditmuligheter og foretakets planer om fremtidige kapitalanvendelser og kapitalanskaffelser spiller også inn.

6. NOEN HOVEDRESULTATER

6.1. Generelt

Ifølge SSBs forbruksundersøkelse brukte husholdningene i gjennomsnitt 2,9 prosent til utgifter på restauranter og 0,4 prosent til utgifter ved hoteller og pensjonater innenlands i 1986-1987. Til sammenligning ble det brukt 15,3 prosent på matvarer, 21,4 prosent på bolig, lys og brensel, 24,1 prosent til reiser og transport.

Andelen brukt til utgifter på restauranter har økt de siste årene - fra om lag 1,7 prosent i 1967, mens andelen brukt til hotellopphold har vært om lag uendret i samme periode.

6.2. Omsetning

Omsetningen innen Hotell- og restaurantdrift var i 1987 på 19,4 mrd. kroner ekskl. mva. Restaurantbransjen var størst med 11,3 mrd.kroner, mens hotellbransjen omsatte for om lag 6,9 mrd. Størrelsen kan illustreres ved å sammenligne med omsetningen i andre bransjer, f.eks:

- Detaljhandel med bensin og smøreoljer (14,7 mrd.)
- Detaljhandel med beklednings- og tekstilvarer (16,6 mrd.)
- Detaljhandel med møbler og innbo (12,6 mrd.)
- Detaljhandel med dagligvarer (42,3 mrd.)
- Detaljhandel med motorkjøretøyer, deler og rekv. (40,0 mrd.)

Omsetningen for Hotell- og restaurantdrift økte med over 20,0 prosent fra 1985 til 1986 og med over 16,0 prosent fra 1986 til 1987. Fra 1986 til 1987 økte omsetningen ved hotellene med 17,3 prosent. Tilsvarende tall for restaurantene var 15,8 prosent. Tabell 1 nedenfor viser utviklingen i antall bedrifter, omsetning og sysselsetting for de enkelte næringsgrupper for 1985-1987.

For næringsområdet samlet hadde mellomstore bedrifter størst økning i omsetningen fra 1986 til 1987. Omsetningen for bedrifter med fra 10-19 sysselsatte (årsverk) økte med 25,0 prosent.

Alle fylker hadde økning i omsetningen for næringsgruppene samlet fra 1986 til 1987. Størst økning hadde Nord-Trøndelag med 31,9 prosent, mens Hedmark og Hordaland hadde en økning på henholdsvis 22,0 og 21,6 prosent. Minst økning hadde Nordland med 8,9 prosent. Figur 4 viser prosentvise endringer i omsetning fra 1986 til 1987 for de forskjellige fylkene.

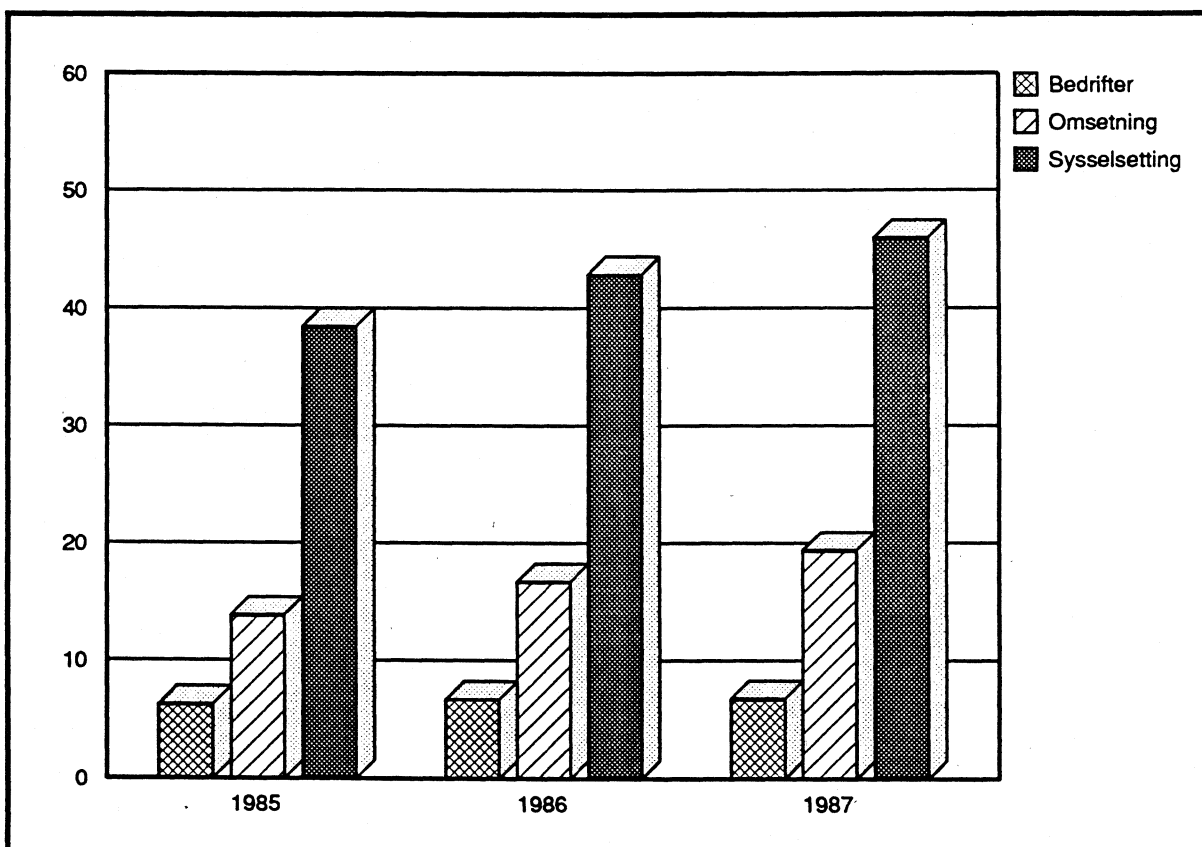
Tabell 1. Bedrifter, omsetning og sysselsetting, etter næringsgruppe

Næringsgruppe			1985	1986	1987
63	Hotell- og restaurant-drift	Bedr.	6 285	7 396	6 799
		Oms.(mill. kr)	13 834	16 702	19 377
		Syss.(årsv.)	38 461	42 825	45 921
6311	Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3 289	3 575	3 733
		Oms.(mill. kr)	8 041	9 729	11 265
		Syss.(årsv.)	21 781	24 682	26 553
6312	Drift av gatekjøkken etc.	Bedr.	777	863	859
		Oms.(mill. kr)	694	896	1 002
		Syss.(årsv.)	1 843	2 127	2 215
6321	Hotellvirksomhet	Bedr.	1 522	1 577	1 534
		Oms.(mill. kr)	4 918	5 862	6 877
		Syss.(årsv.)	14 199	15 400	16 551
6322	Drift av campingplasser	Bedr.	697	724	673
		Oms.(mill. kr)	182	215	233
		Syss.(årsv.)	638	616	602

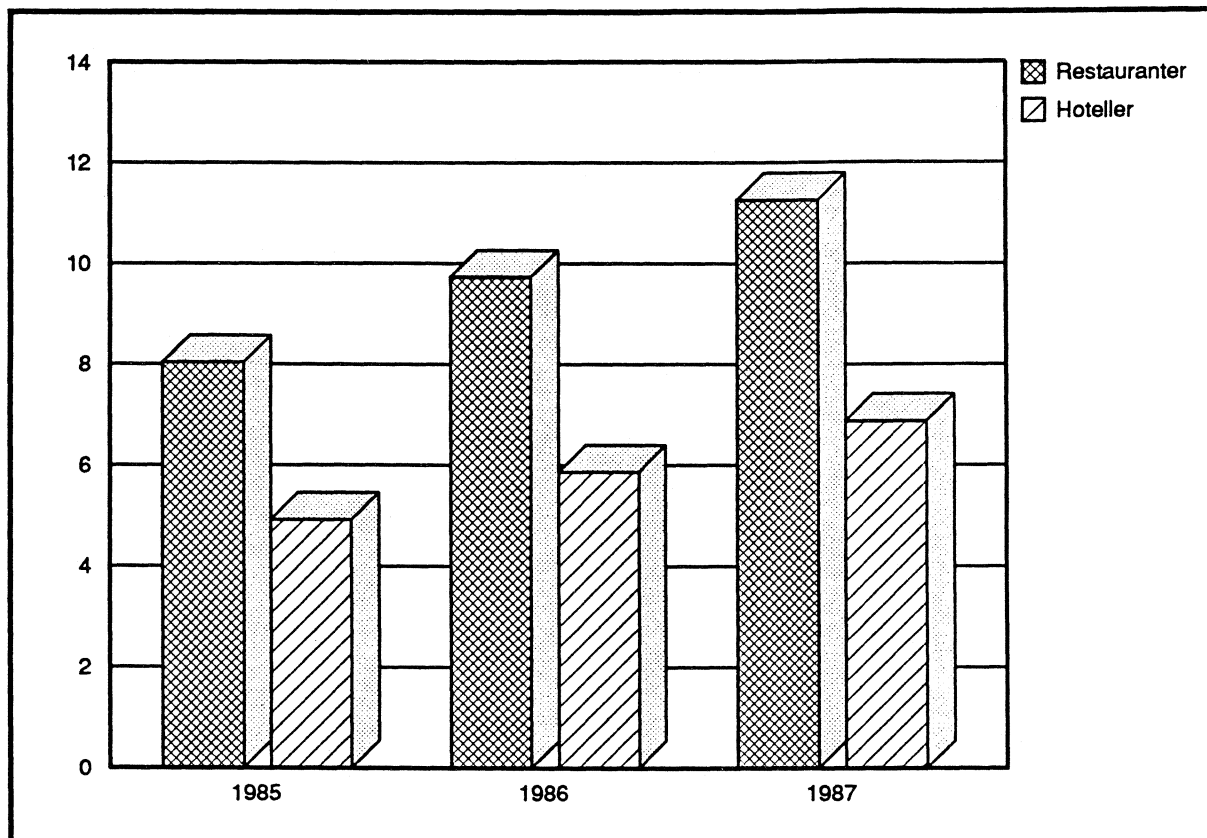
Figur 1 viser utviklingen i antall bedrifter, omsetning og sysselsetting for næringsområdet samlet de siste tre årene. I figurene 2 og 3 vises utviklingen i omsetningen respektive sysselsettingen for næringsgruppene Drift av restauranter og kafeer og Hotellvirksomhet.

Figur 1.

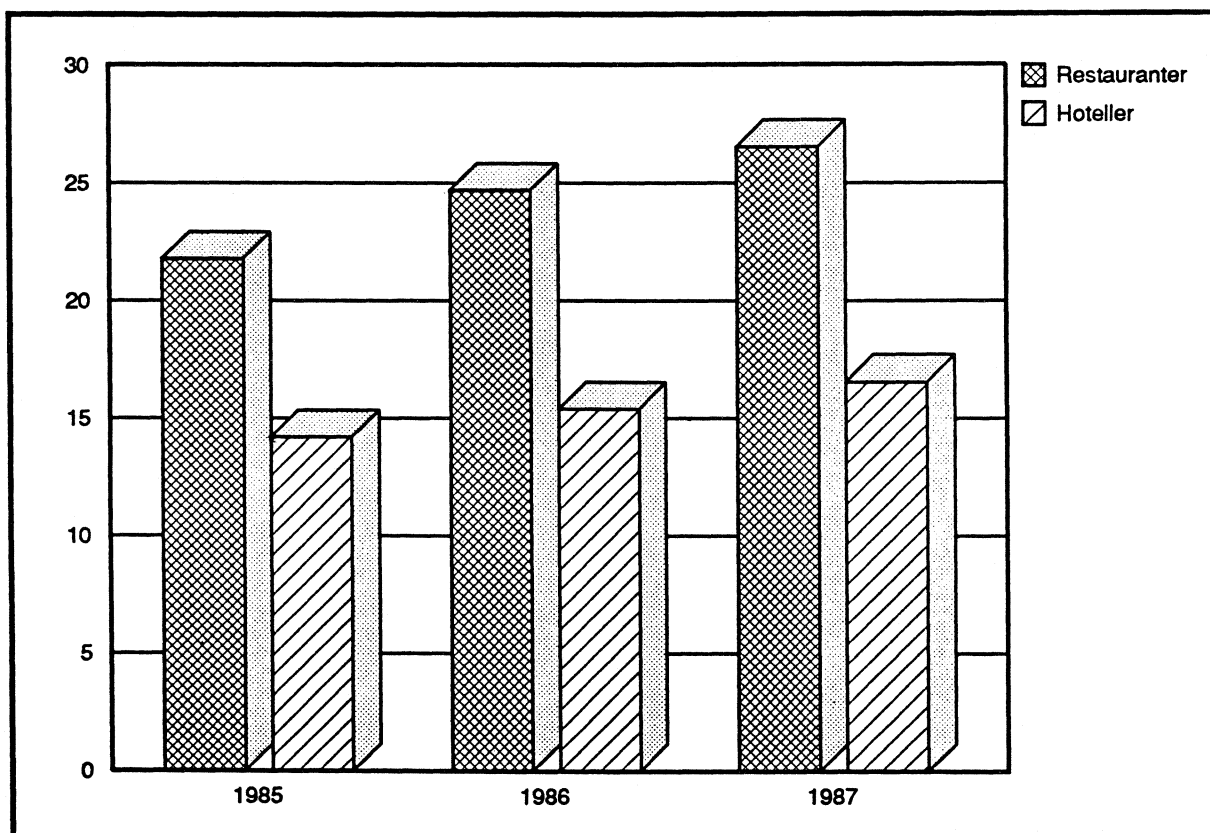
Hotell- og restaurantdrift. Bedrifter (1 000), omsetning (milliarder kroner) og sysselsetting (1 000 årsverk). 1985-1987

Figur 2.
Omsetning etter næringsgruppe. 1985-1987. Milliarder kroner

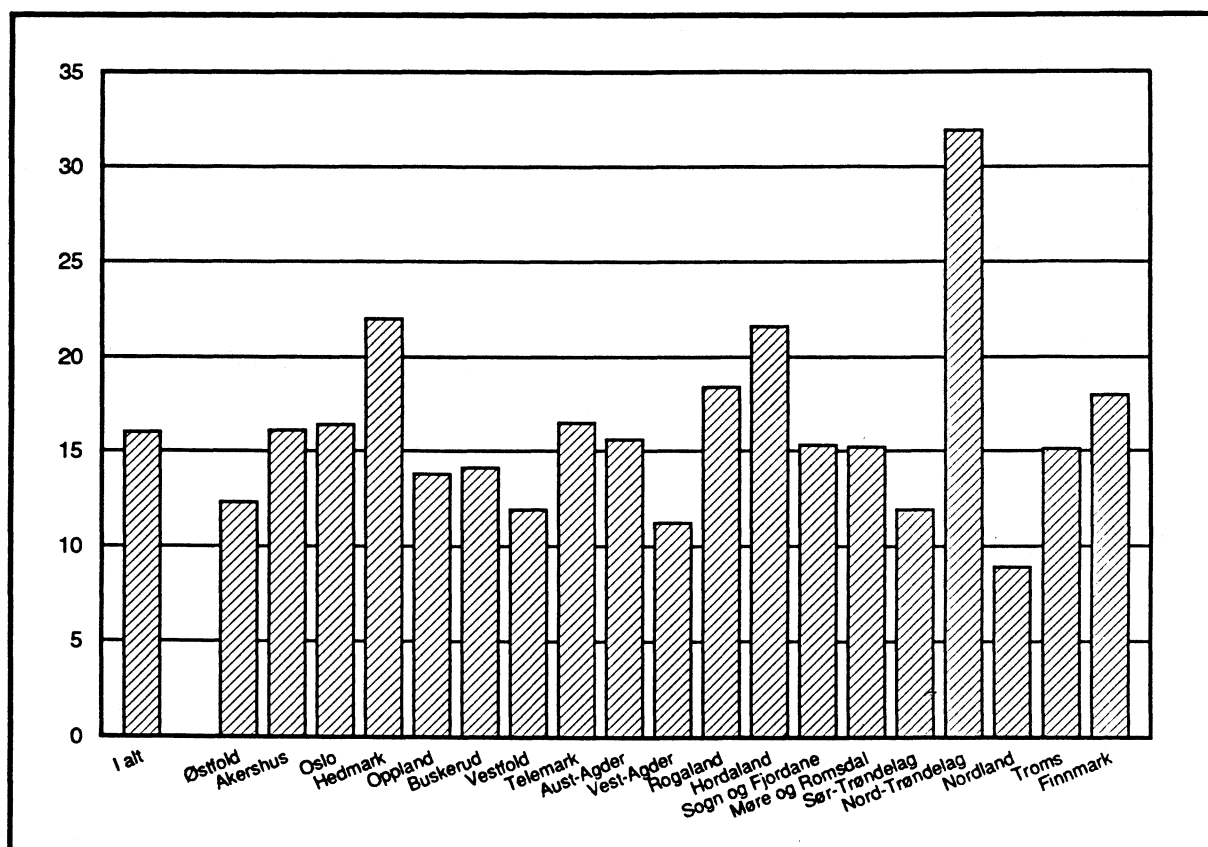

Figur 3.
Sysseletting etter næringsgruppe. 1985-1987. 1 000 årsverk

Figur 4.

Hotell- og restaurantdrift. Prosent. Endring i omsetning fra 1986-1987. Fylke

6.3. Regnskap

6.3.1. Endelige tall

Bare 10 prosent av eiendelene var i 1987 finansiert med egenkapital.

Tabell 2 viser antall foretak etter egenkapitalandel, næringsgruppe og eieform:

Tabell 2. Foretak etter egenkapitalandel, næringsgruppe og eieform. 1987

Egenkapital- andel Prosent	Restauranter				Hoteller			
	Aksje- selskap		Andre eieformer		Aksje- selskap		Andre eieformer	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	315	100	243	100	173	100	178	100
Under 0,0	88	27,9	139	57,2	54	31,2	72	40,4
0,1 - 9,9	68	21,6	30	12,3	49	28,3	26	14,6
10,0 - 19,9 ...	63	20,0	11	4,5	28	16,2	19	10,7
20,0 - 29,9 ...	31	9,8	9	3,7	18	10,4	14	7,9
30,0 og over ..	65	20,6	54	22,2	24	13,9	47	26,4

Mange foretak hadde negativ egenkapital, til tross for at 50 prosent av betinget skattefrie avsetninger regnes som egenkapital. Både blant hotellene og restaurantene hadde 4 av 10 negativ egenkapital og om lag 1 av 10 en egenkapitalandel på over 50 prosent. Av aksjeselskapene hadde 3 av 10 negativ egenkapitalandel og om lag 1 av 12 en andel på over 50 prosent. Små restauranter hadde en lavere egenkapitalandel enn store restauranter. De store restaurantene var i større grad aksjeselskap.

Store gjeldsforpliktelser preget resultatregnskapet. Av et positivt driftsresultat på 438 millioner kroner for hotellene i 1986, gikk 429 millioner kroner til dekning av finanskostnader. Overskuddet for mange hoteller i 1986 var ekstraordinære inntekter. I 1987 var situasjonen værre for hotellene, med dårligere driftsresultat, større finanskostnader og mindre ekstraordinære inntekter. Fra 1986 til 1987 sank driftsresultatet med gjennomsnittlig 25 prosent, mens de finansielle kostnader økte med 13 prosent. Dette førte til at overskuddet i 1986 var snudd til underskudd i 1987.

Egenkapitalrentabiliteten etter skatt sank fra 31,0 prosent til -2,0 prosent for næringsområdet samlet. For restaurantene og kafeene sank den fra 45,5 til 0,6 prosent og for hotellene fra 12,2 til -8,0 prosent (se tabell 4, side 24).

De små foretakene er i stor grad drevet som personlige firmaer, mens de større foretakene drives som ikke-personlige foretak. Det er viktig å merke seg to forhold som begge bidrar til å vanskeliggjøre en sammenligning mellom personlige og ikke-personlige foretak:

1) Posten Resultat før årsoppgjørdisposisjoner er sentral ved rentabilitetsberegninger. Den har forskjellig omfang for personlige og ikke-personlige foretak. Det kommer av at lønnskostnader blir behandlet forskjellig. For aksjeselskapene inngår lønn i driftsregnskapet, mens for de personlige foretakene blir lønnen til eiere og familiemedlemmer beregnet av årsresultatet.

2) Egenkapitalrentabiliteten beregnes etter resultat før årsoppgjørdisposisjoner er fratrukket skatt. Dette gjelder ikke for personlige foretak. For personlige foretak utlignes nemlig skatten på de enkelte eiere og ikke på selve foretaksenheten. I regnskapet inngår derfor skatten i årsoverskuddet og behandles på linje med privatuttak. Det betyr at resultat før årsoppgjørdisposisjoner skal fratrekkes skatt kun for ikke-personlige foretak som utgjør en stor del av Andre eieformer.

Ettersom bransjen jevnt over har liten andel egenkapital, vil svingninger i resultatet kunne påvirke avkastningen på egenkapitalen lettere enn i andre bransjer som har høyere andel. En bør derfor være forsiktig med bransjevise sammenligninger av utviklingen for dette nøkkeltallet.

Totalrentabiliteten før skatt viser årsresultatet før rentekostnader i forhold til den totale kapital som er investert i foretaket. Dette nøkkeltallet vil være upåvirket av høye rentekostnader og lav egenkapitalandel. Svingningene i avkastningen på totalkapitalen vil som regel ikke bli like store som avkastningen på egenkapitalen. Fra 1986 til 1987 sank totalrentabiliteten for hele næringsområdet med 3,5 prosentpoeng - fra 12,5 til 9,0 prosent.

De minste hotellene hadde i 1987 høyest totalrentabilitet. Som nevnt ovenfor er behandlingen av lønnskostnadene for de personlige firmaene en viktig årsak.

Om lag 2 av 10 hoteller og restauranter hadde en negativ totalrentabilitet før skatt, mens om lag 4 av 10 hadde en totalrentabilitet på over 15 prosent. Aksjeselskapene hadde jevnt over en større andel foretak med negativ totalrentabilitet. Dette kan igjen ha sin forklaring i den nevnte forskjellen i behandlingen av lønnskostnader. Tabell 3 viser antall foretak etter totalrentabilitet, næringsgruppe og eieform.

Tabell 3. Foretak etter totalrentabilitet, næringsgruppe og eieform. 1987

Totalrenta- bilitet Prosent	Restauranter				Hoteller			
	Aksje- selskap		Andre eieformer		Aksje- selskap		Andre eieformer	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	315	100	243	100	173	100	178	100
Under - 10,0 ..	53	16,8	16	6,6	20	11,6	9	5,1
-9,9 - 0,0 ...	37	11,7	15	6,2	18	10,4	11	6,2
0,0 - 9,9 ...	93	29,5	43	17,7	49	28,3	42	23,4
10,0 - 19,9 ..	71	22,5	35	14,4	58	33,5	54	30,3
20,0 og over ..	61	19,4	134	55,1	28	16,2	62	34,8

Utviklingen i en del sentrale regnskapsposter og nøkkeltall for restaurantene og hotellene, vises i tabell 4. Som nevnt før var det en dramatisk nedgang i egenkapitalrentabiliteten. I egenkapitalen er her medregnet 50 prosent av betinget skattefrie avsetninger.

Tabell 4. Årsregnskap og nøkkeltall, etter næringsgruppe. 1986-1987

	Restauranter		Hoteller	
	1986	1987	1986	1987
Driftsinntekter. Mill. kr	7891,1	9092,9	5383,3	6328,0
Driftskostnader. Mill. kr	7455,0	8820,4	4945,3	5939,2
Driftsresultat. Mill. kr	436,1	272,5	438,0	388,8
Res.av fin.poster. Mill. kr	-230,1	-285,6	-429,2	-447,7
Res.f.årsoppgjør. Mill. kr	249,7	45,0	90,0	-11,3
Årsresultat. Mill.kr	138,8	34,1	36,2	-20,0
Eiendeler pr. 31.12. Mill. kr	4285,8	4594,8	5620,6	6359,7
Total gjeld pr.31.12. Mill. kr	3594,9	4222,5	4920,1	5408,0
Egenkapital pr.31.12. Mill. kr	459,0	202,3	553,9	753,5
Resultatgrad. Prosent	7,2	4,7	10,1	7,2
EK-rentabilitet. Prosent	45,5	0,6	12,2	-8,0
Totalrentabilitet. Prosent	14,4	9,9	10,4	7,6
Kap.omløpshastighet	2,0	2,08	1,03	1,05
EK-andel. Prosent	10,7	4,4	9,9	11,8

Til tross for et positivt årsresultat, har restaurantene og kafeene mer enn halvert sin egenkapital. Hotellene har derimot økt sin egenkapital til tross for et negativt årsresultat.

For restaurantene kan nok forklaringen være at eiere av en del personlige foretak, tok ut høyere eierlønn enn det resultatet av driften tilsa. For hotellene kan forklaringen til kombinasjonen økt egenkapital og årsunderskudd være stor tilførsel av egenkapital i form av aksjekapital. Det var kun blant de største aksjeselskapene at dette gjorde seg gjeldende.

6.3.2. Produktivitet

På skjemaet var det spørsmål om antall rom og senger i hotellet og antall sitteplasser i restauranten. Dette gav muligheter for å beregne serveringsomsetning pr. sitteplass og overnattingsomsetning pr. rom/seng.

I tabell 5 nedenfor vises overnattingsomsetning pr. rom for alle hoteller som inngår i regnskapsundersøkelsen:

Tabell 5. Antall hoteller og overnattingsomsetning pr. rom. Fylke. 1987

Fylke	Antall hoteller	Overnattingsomsetning pr. rom
		Kroner
I alt	351	92207 ¹
Østfold	6	85453
Akershus	13	132463
Oslo	18	124178
Hedmark	14	61475
Oppland	53	55232
Buskerud	33	79097
Vestfold	11	60496
Telemark	15	94979
Aust-Agder	12	71741
Vest-Agder	7	2473
Rogaland	9	75008
Hordaland	34	94913
Sogn og Fjordane	32	70987
Møre og Romsdal	19	72813
Sør-Trøndelag	20	111069
Nord-Trøndelag	10	82466
Nordland	22	86387
Troms	12	113186
Finmark	11	96867

¹ Gjennomsnitt for alle fylker.

Tabell 6 viser overnattingsomsetning pr. rom etter hotellgruppe. Disse beregninger omfatter bare en gruppe hoteller hvor det er foretatt en kobling mellom overnattingsstatistikken for hoteller og andre overnattingssteder og regnskapsstatistikken for hoteller for 1987. Den omfattet 198 foretak som for det første var enbedriftsforetak (driver kun en type virksomhet), for det andre hadde holdt åpent hele året og for det tredje hadde besvart overnattingsstatistikken minst 10 av 12 måneder.

Tabell 6. Antall hoteller og overnattingsomsetning pr. rom, etter hotellgruppe. 1987

Hotell- gruppe	Antall hoteller	Overnattings- omsetning pr. rom
I alt	198	96380 ¹
Turist- og høyfjellshoteller	79	83555
Byhoteller	39	128991
Landhoteller	80	87455

¹ Gjennomsnitt for alle grupper.

6.3.3. Foreløpige tall

Foreløpige regnskapstall for Hotell- og restaurantdrift omfatter foretak som har besvart skjemaet for inneværende og foregående år (identiske foretak). De foreløpige regnskapstall omfatter dessuten kun hoteller og restauranter som representerer de største og viktigste næringsgruppene.

De identiske foretakene representerte i 1987 om lag 40 prosent av omsetningen for de som var med i utvalget (se pkt. 2.2.1. Utvalg). Tallene omfatter ikke foretak som har gått konkurs og heller ikke nyetablerte foretak i perioden.

De foreløpige tallene belyser utviklingen kun for de identiske foretakene. Mange vil nok ha behov for å kunne trekke konklusjoner utover det. Tabellen nedenfor viser de identiske foretaks omsetningsandel etter næringsgruppe og år.

Tabell 7. Identiske foretaks andel av totalomsetning, etter næringsgruppe. Prosent

	Restauranter	Hoteller
1986	40,22	39,77
1987	38,81	40,01

Forutsatt at økningen i omsetningen for de identiske foretak var representativ for hele næringen, ville man fått totale omsetningstall som i tabell 8 er sammenlignet med endelige omsetningstall.

Tabell 8. Beregnede og endelige omsetningstall. 1987. Mill.kr

	Beregnede tall	Endelige tall
Restauranter	8774,7	9092,9
Hoteller	6367,6	6328,0

Avviket er 3,5 prosent (i minus) for restaurantene og 0,6 prosent (i pluss) for hotellene.

En kan også se behov for å trekke slutninger om lønnsomheten for hele næringen på grunnlag av de foreløpige tall. Tabell 9 gir en sammenligning av diverse nøkkeltall basert på foreløpige og endelige tall for 1987.

Tabell 9. Sammenligning mellom foreløpige og endelige nøkkeltall, etter næringsgruppe. 1987

	Foreløpige nøkkeltall		Endelige nøkkeltall	
	Restauranter	Hoteller	Restauranter	Hoteller
Resultatgrad. Prosent	5,5	10,5	4,7	7,2
Egenkapitalrentabilitet. Prosent	25,4	25,2	0,6	-8,0
Totalrentabilitet. Prosent	10,3	12,3	9,9	7,6
Kapitalens omløpshastighet	1,86	1,17	2,08	1,05
Korts.gjeld/tot.gjeld. Prosent	36,4	26,6	40,9	7,4
Likviditetsgrad	0,94	0,91	0,81	0,86
Egenkapitalandel. Prosent	9,0	10,3	4,4	11,8

Tabellen viser at de identiske foretak hadde en dramatisk mye bedre avkastning på egenkapitalen og totalkapitalen i 1987 enn alle foretakene sett under ett. Noe av grunnen kan være at de foreløpige tall ikke fanger inn foretak som har gått konkurs eller nyetablerte foretak i perioden. En kan forvente at foretakene som har gått konkurs har slitt med dårlig lønnsomhet den siste tiden.

Etter to årganger med foreløpige tall, ser det ut som om lønnsomheten for de identiske foretak er mye bedre enn for bransjen sett under ett.

6.4. Sysselsetting

Ifølge SSBs arbeidsmarkedstatistikk 1987 var om lag 55 000 personer sysselsatt innen hotell- og restaurantnæringen. Bedrifts- og foretaksregisterets tall for sysselsettingen var 45 921 årsverk for 1987. Antall sysselsatte personer i Hotell- og restaurantdrift var noe høyere enn bank- og finansieringsbransjens, om lag en fjerdedel av detaljhandelens og om lag 2,5 prosent av sysselsettingen totalt.

Med de foretak som besvarte regnskapsskjemaet for 1986 og 1987, nådde en om lag 60

prosent av utførte årsverk i bransjen. Ettersom en nedenfor opererer med andeler f.eks. for kvinner, har en forutsatt at de foretak som ikke besvarte skjemaet, hadde samme andeler kvinner, menn, heltids- og deltidsansatte som de 60 prosentene som hadde svart.

Hotell- og restaurantnæringen hadde i 1986 og 1987 en høy andel kvinner, nesten på høyde med de sosiale omsorgsykker. Av 10 personer i bransjen var 4 deltids- og 3 heltidsarbeidende kvinner, 1 deltids- og 2 heltidsarbeidende menn. Dette synes å bekrefte at næringen er kvinnedominert og at kvinnene i stor grad er deltidssysselsatte.

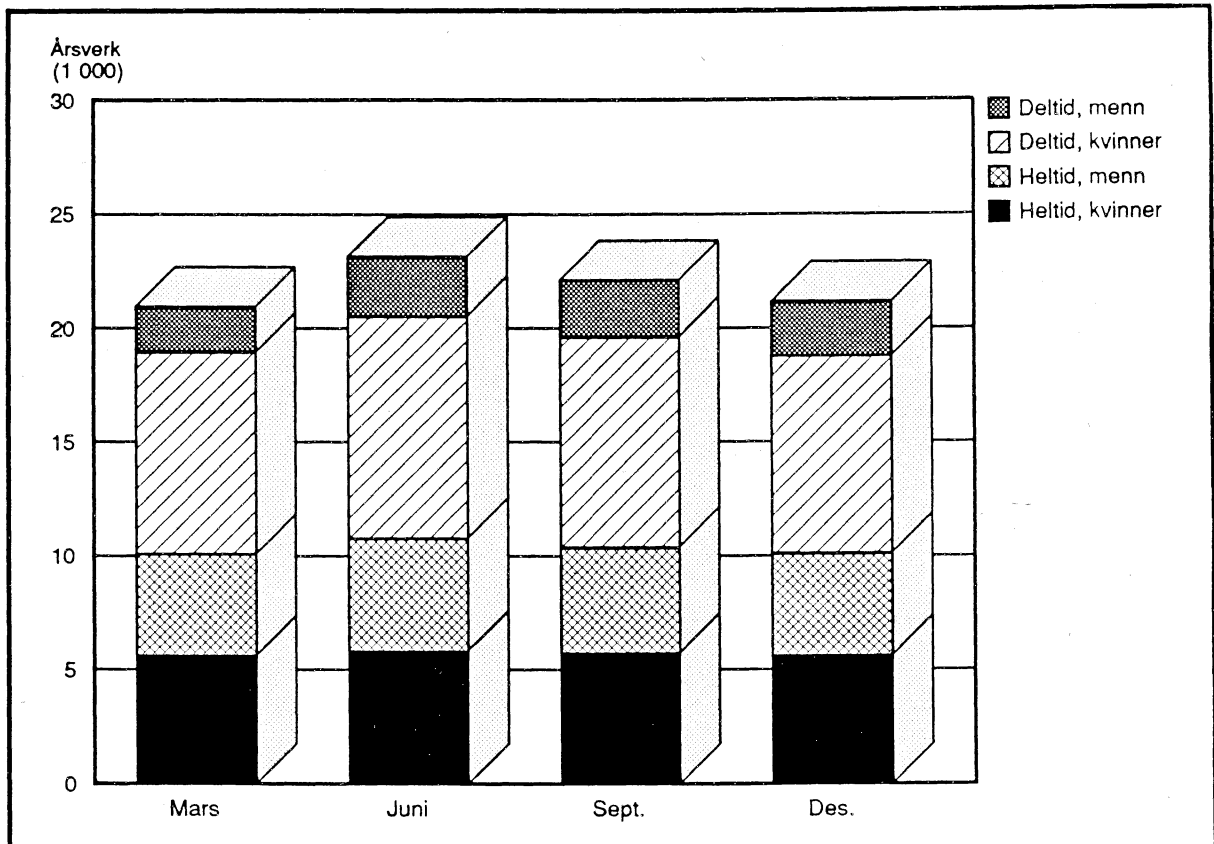
Matrisen nedenfor gjelder hotell- og restaurantdrift i alt på årsbasis, og viser hvordan 10 personer i bransjen er fordelt mellom kjønn og hel-/deltid i 1987.

	I alt	Kvinner	Menn
I alt	10	7	3
Heltid	5	3	2
Deltid	5	4	1

På forhånd antok man at bransjen var preget av sesongsvingninger. Spørsmålet A Sysselsetting bad om tallet på sysselsatte ved utgangen av hvert kvartal i 1987. Svingningene i sysselsettingen vises i figur 2. Den gjelder personer og ikke årsverk, og gir ikke noe bilde av utviklingen i arbeidsinnsats over året. Undersøkelsen gir ikke svar på hvor mye de deltidsansatte i gjennomsnitt arbeider de forskjellige måneder - kun på årsbasis. Ut fra skjemaene kan det virke som om mars 1987 var lavsesong, mens juni 1987 var høysesong. Med fire og for så vidt også seks tidspunkter som foretakene skulle gi oppgaver om sysselsettingen ved, var det naturlig nok vanskelig å fange topper og bunner i sysselsettingen.

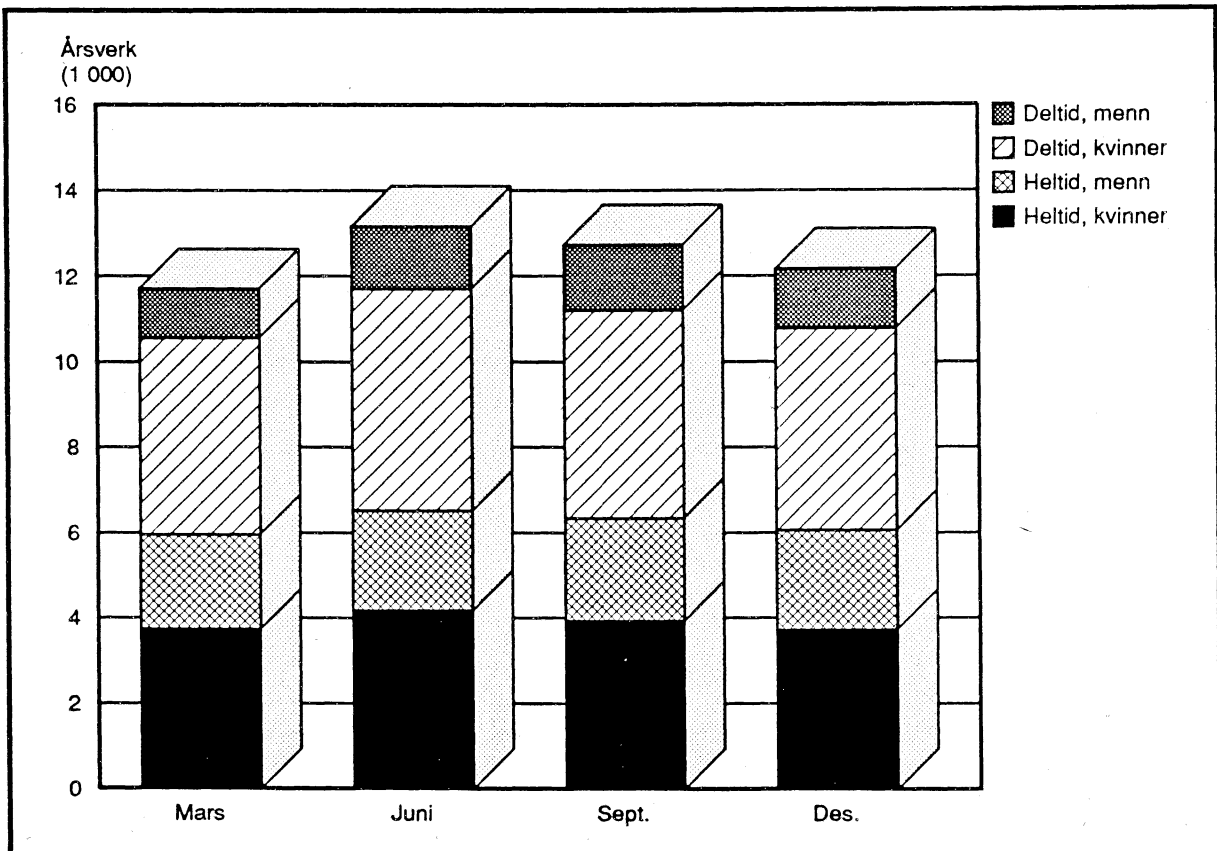
Figur 5.

Drift av restauranter og kafeer. Sysselsetting etter arbeidstid og arbeidstakerens kjønn. 1987

Figur 6.

Hotellvirksomhet. Sysselsetting etter arbeidstid og arbeidstakerens kjønn. 1987

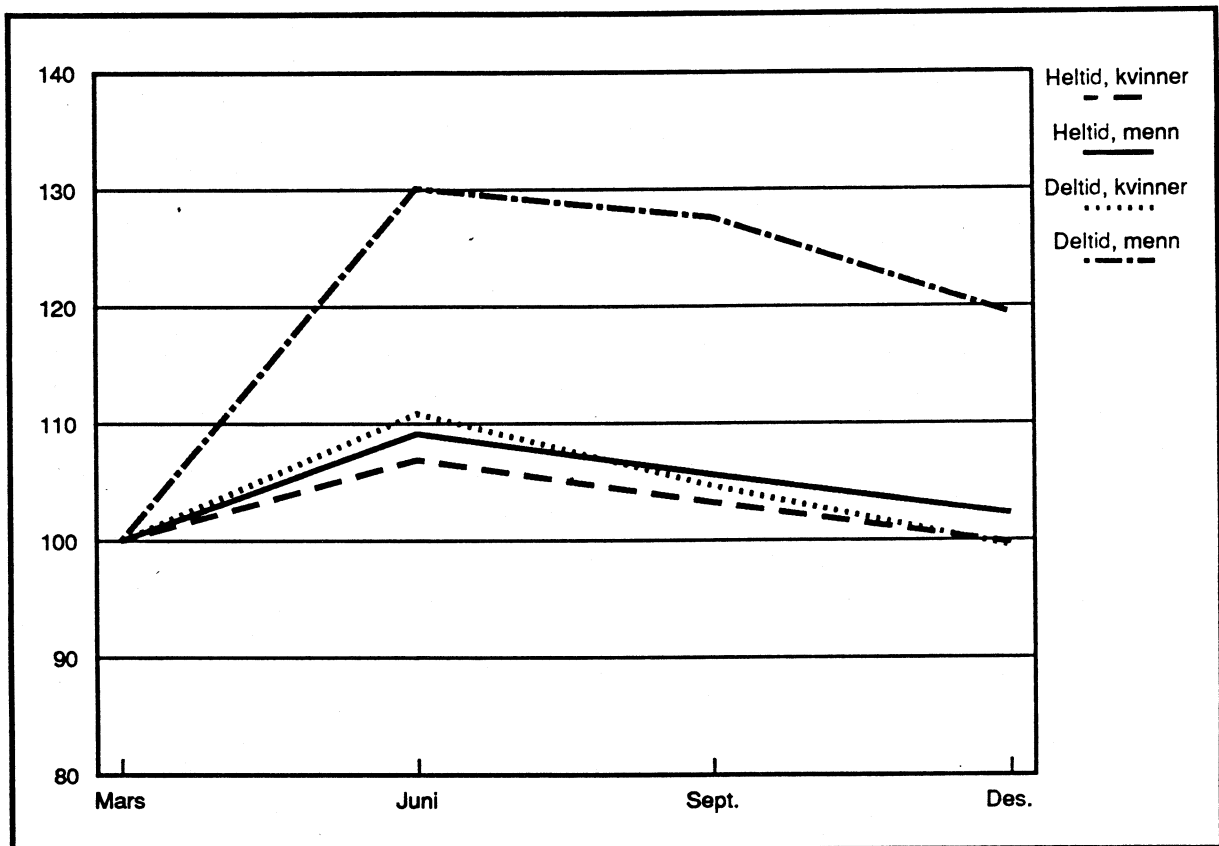

Om lag 70 prosent av økningen i sysselsettingen fra lavsesong til høysesong ble utført av deltidssysselsatte. Økningen i sysselsettingen ble likt fordelt mellom kvinner og menn.

Variasjonen i antall ansatte over året vises i figur 7 der mars 1987 er basis. Figuren gir ikke noe inntrykk av fordelingen mellom antallet heltids-, deltidsansatte kvinner og menn. Den prosentvise økningen i deltidsarbeidende menn er spesielt stor fordi denne gruppen er liten i utgangspunktet.

Figur 7.

Hotell- og restaurantdrift. Variasjonen i antall ansatte over året. Mars 1987=100

Det vil skjule seg topper i aktiviteten i bransjen mellom ovennevnte tidspunkter. Bl.a. falt påsken i 1986 i slutten av mars og påsken i 1987 midt i april. Ingen av disse tidspunktene kommer med i undersøkelsen. Påsken vil for deler av bransjen fortone seg som høysesong, mens for andre deler av bransjen vil den tvert imot være lavsesong. Dette bidrar til å jevne ut svingningene for næringen sett under ett.

Det vil være geografiske forskjeller i svingningene i sysselsettingen fordi det er geografiske forskjeller i bransjestrukturen. Noen områder har f.eks. mange høyfjellshoteller eller andre bedrifter med spesielle trekk.

7. ANDRE ANALYSEMULIGHETER

Norges Bank har i samarbeid med Distriktenes utbyggingsfond opprettet en database med årsregnskaper for selskaper som mottar DU-støtte eller har lån i Norges Bank. Statistisk sentralbyrå har med bakgrunn i data for 1981-1984 utført en analyse som først og fremst har hatt som formål å undersøke hvor mange som mottar DU-støtte og om kvaliteten på disse regnskapene kan benyttes til produksjon av statistikk. Siden det fra 1986 foreligger regnskapsstatistikk for Hotell- og restaurantdrift, vil en i en ny analyse kunne sammenligne resultatene for foretak som mottar DU-støtte mot resultatene generelt i bransjen.

For en del hoteller foreligger det for 1986 og 1987 både overnattingstall og regnskapstall. Overnattingstallene kan deles inn etter gjestenes nasjonalitet eller etter formålet med hoteloppholdet. Med utgangspunkt i regnskapene kan man få frem de fleste interessante nøkkeltall. Et analyseprosjekt med å finne en mulig sammenheng mellom gjestestruktur og lønnsomhet, utføres av SSB for Reiselivsseksjonen i 1989.

Gjennom registeret for overnattingsbedrifter, har Østlandsforskning lagt til en del nye bedrifts- og kommunekjennetegn. Eksempler på kommunekjennetegn er kommunenes avstand til nærmeste storby, kommunen sortert etter folketallet i det største tettstedet (sentraliseringskjennetegn). Dette er kjennetegn som benyttes i SSBs regionalstatistikk. Et mulig prosjekt er å knytte denne typologien og for så vidt også typologien i overnattingsstatistikken, til publiseringen av regnskapsstatistikken.

Etter hvert som en får flere årganger med regnskapsstatistikk, vil en kunne analysere hotell- og restaurantbransjens lønnsomhet over tid og eventuelt sammenligne den med utviklingen i lønnsomheten i andre bransjer.

Tabell 10. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter eieform og næringsgruppe. 1985

Næringsgruppe			I alt	Enkelt- person	Ansvarlig selskap	Aksje- selskap	Annen eieform
63	Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6 285	3 202	658	1 657	768
		Oms. (1000 kr) ...	13 834 218	3 296 062	868 231	8 371 566	1 298 359
		Syss.	38 461	10 068	2 687	21 982	3 724
6311	Drift av restau- ranter og kafeer	Bedr.	3 289	1 458	273	1 081	477
		Oms. (1000 kr) ...	8 040 575	1 619 424	400 762	5 206 772	813 617
		Syss.	21 781	5 077	1 192	13 269	2 243
6312	Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	Bedr.	777	523	123	122	9
		Oms. (1000 kr) ...	693 760	406 495	91 245	191 737	4 283
		Syss.	1 843	1 136	268	426	13
6321	Hotellvirksomhet	Bedr.	1 522	682	176	436	228
		Oms. (1000 kr) ...	4 918 100	1 157 149	344 936	2 960 845	455 170
		Syss.	14 199	3 465	1 104	8 253	1 377
6322	Drift av camping- plasser	Bedr.	697	539	86	18	54
		Oms. (1000 kr) ...	181 783	112 994	31 288	12 212	25 289
		Syss.	638	390	123	34	91

¹ Ekskl. mva. ² Utførte årsverk.

Tabell 11. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1985

Næringsgruppe			I alt	Omsetningsgruppe (1000 kr)							
				-99	100- 499	500- 999	1000- 1999	2000- 4999	5000- 9999	10000- 49999	50000-
63	Hotell- og restau- rantdrift	Bedr.	6285	946	1656	1160	982	922	355	243	21
		Oms. (1000 kr)	13834218	40519	450099	837857	1408083	2883979	2459984	4086035	1667662
		Syss.	38461	244	2342	3119	4558	8296	6890	9837	3175
6311	Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3289	277	810	651	608	593	206	132	12
		Oms. (1000 kr)	8040575	13995	227195	470713	870986	1864968	1410780	2183775	998163
		Syss.	21781	125	1210	1778	2758	5197	3708	5242	1563
6312	Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølse- boder	Bedr.	777	66	273	208	162	62	6	-	-
		Oms. (1000 kr)	693760	3387	77263	149513	231663	171965	59969	-	-
		Syss.	1843	43	351	472	599	314	64	-	-
6321	Hotellvirk- somhet	Bedr.	1522	226	348	239	193	256	141	110	9
		Oms. (1000 kr)	4918100	9662	96484	174034	278859	815541	995040	1878981	669499
		Syss.	14199	42	513	726	1134	2703	3075	4594	1412
6322	Drift av camping- plasser	Bedr.	697	377	225	62	19	11	3	-	-
		Oms. (1000 kr)	181783	13475	49157	43597	26575	31505	17474	-	-
		Syss.	638	34	268	143	67	82	44	-	-

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 12. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1985

Næringsgruppe		I alt	Sysselsettingsgruppe						
			0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
63 Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6285	2240	1072	1037	956	560	333	87
	Oms. (1000 kr)	13834218	740109	777405	1152133	2134824	2698329	3461117	2870301
	Syss.	38461	1419	2144	3572	6150	7428	9854	7894
6311 Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3289	900	594	611	627	339	172	46
	Oms. (1000 kr)	8040575	478003	469621	692631	1440124	1660998	1774662	1524536
	Syss.	21781	693	1188	2105	4044	4427	5023	4301
6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	Bedr.	777	316	204	171	78	8	-	-
	Oms. (1000 kr)	693760	132945	145184	215656	170552	29423	-	-
	Syss.	1843	268	408	587	467	113	-	-
6321 Hotellvirksomhet	Bedr.	1522	453	204	212	242	213	157	41
	Oms. (1000 kr)	4918100	70442	117019	207505	502292	1007256	1667821	1345765
	Syss.	14199	240	408	735	1584	2904	4735	3593
6322 Drift av campingplasser	Bedr.	697	571	70	43	9	4	-	-
	Oms. (1000 kr)	181783	58719	45581	36341	21856	19286	-	-
	Syss.	638	218	140	145	55	80	-	-

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 13. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1985

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	6321 Hotellvirksomhet	6322 Drift av camping- plasser
I alt	6 285	3 289	777	1 522	697
Østfold	301	217	45	30	9
Akershus	272	202	33	32	5
Oslo	670	531	69	67	3
Hedmark	308	171	21	70	46
Oppland	557	194	36	236	91
Buskerud	466	204	47	148	67
Vestfold	230	143	30	35	22
Telemark	299	136	44	71	48
Aust-Agder	176	74	23	49	30
Vest-Agder	180	88	28	40	24
Rogaland	329	168	77	66	18
Hordaland	557	279	90	150	38
Sogn og Fjordane	254	55	17	118	64
Møre og Romsdal	354	151	49	93	61
Sør-Trøndelag	354	207	31	79	37
Nord-Trøndelag	184	92	16	33	43
Nordland	386	184	56	98	48
Troms	230	114	43	50	23
Finnmark	178	79	22	57	20

Tabell 14. Omsetning¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1985. 1 000 kr

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	6321 Hotellvirk- somhet	6322 Drift av camping- plasser
I alt	13 834 218	8 040 575	693 760	4 918 100	181 783
Østfold	462 953	351 189	50 903	56 084	4 777
Akershus	881 159	643 682	34 438	201 309	1 730
Oslo	2 713 201	1 973 817	65 821	664 991	8 572
Hedmark	484 286	314 350	17 789	139 165	12 982
Oppland	807 270	243 453	30 523	508 384	24 910
Buskerud	846 001	347 735	35 276	442 313	20 677
Vestfold	496 126	364 010	25 023	97 161	9 932
Telemark	525 926	217 962	53 028	248 864	6 072
Aust-Agder	240 534	128 927	17 154	85 187	9 266
Vest-Agder	412 197	226 634	25 690	143 791	16 082
Rogaland	1 280 054	906 649	92 182	279 497	1 726
Hordaland	1 323 586	711 963	64 372	536 808	10 443
Sogn og Fjordane	355 024	79 078	9 376	251 813	14 757
Møre og Romsdal	502 200	240 862	33 087	222 067	6 184
Sør-Trøndelag	789 681	441 416	26 794	311 504	9 967
Nord-Trøndelag	215 209	119 227	9 839	81 348	4 795
Nordland	634 849	278 811	42 129	306 204	7 705
Troms	567 267	309 746	43 988	209 233	4 300
Finnmark	296 695	141 064	16 348	132 377	6 906

¹ Se note 1, tabell 10.Tabell 15. Sysselsetting¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1985

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	6321 Hotellvirk- somhet	6322 Drift av camping- plasser
I alt	38 461	21 781	1 843	14 199	638
Østfold	1 352	1 007	150	183	12
Akershus	1 757	1 128	79	544	6
Oslo	7 463	5 608	195	1 630	30
Hedmark	1 295	778	50	419	48
Oppland	2 586	699	75	1 720	92
Buskerud	2 359	980	101	1 208	70
Vestfold	1 403	962	90	316	35
Telemark	1 495	641	99	725	30
Aust-Agder	675	367	54	222	32
Vest-Agder	1 104	621	65	372	46
Rogaland	3 020	2 224	162	627	7
Hordaland	3 847	1 961	185	1 668	33
Sogn og Fjordane	1 139	232	33	839	35
Møre og Romsdal	1 502	736	104	642	20
Sør-Trøndelag	2 315	1 321	62	896	36
Nord-Trøndelag	676	374	37	237	28
Nordland	1 830	835	126	840	29
Troms	1 585	865	120	577	23
Finnmark	1 058	442	56	534	26

¹ Se note 2, tabell 10.

Tabell 16. Bedrifter etter omsetningsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985

Fylke	I alt	Omsetningsgruppe (1 000 kr)							
		-99	100-499	500-999	1 000-1 999	2 000-4 999	5 000-9 999	10 000-49 999	50 000-
I alt	6 285	946	1 656	1 160	982	922	355	243	21
Østfold	301	24	86	57	64	53	13	4	-
Akershus	272	20	63	51	50	52	21	12	3
Oslo	670	39	137	131	97	125	81	53	7
Hedmark	308	55	87	57	52	40	13	3	1
Oppland	557	135	161	75	84	61	26	15	-
Buskerud	466	72	130	84	84	60	19	17	-
Vestfold	230	12	58	53	41	43	15	8	-
Telemark	299	62	81	55	37	38	13	13	-
Aust-Agder	176	32	52	31	27	25	6	3	-
Vest-Agder	180	20	43	39	31	29	10	8	-
Rogaland	329	37	63	66	51	58	20	30	4
Hordaland	557	73	140	125	90	74	26	26	3
Sogn og Fjordane	254	67	76	34	29	34	9	5	-
Møre og Romsdal	354	78	108	63	52	31	11	11	-
Sør-Trøndelag	354	44	100	61	57	57	21	13	1
Nord-Trøndelag	184	46	61	26	22	24	2	3	-
Nordland	386	74	117	63	54	48	21	8	1
Troms	230	28	49	49	34	47	13	9	1
Finnmark	178	28	44	40	26	23	15	2	-

Tabell 17. Omsetning¹ etter omsetningsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985. 1 000 kr

Fylke	I alt	Omsetningsgruppe (1000 kr)							
		-99	100-499	500-999	1000-1999	2000-4999	5000-9999	10000-49999	50000-
I alt	13834218	40519	450099	837857	1408083	2883979	2459984	4086035	1667662
Østfold	462953	1060	23706	41810	93303	162718	84918	55438	-
Akershus	881159	1028	18011	35934	71903	171585	144323	213296	225079
Oslo	2713201	2135	37676	96177	140072	404631	558604	898048	575858
Hedmark	484286	2411	22740	40698	76631	129206	90211	:	:
Oppland	807270	5268	44208	52938	119663	183044	174154	227995	-
Buskerud	846001	2740	35414	61795	120559	187301	125890	312302	-
Vestfold	496126	602	17630	39113	57618	137749	106123	137291	-
Telemark	525926	2592	22171	40636	51689	118126	92993	197719	-
Aust-Agder	240534	1231	15031	22637	42368	74815	39541	44911	-
Vest-Agder	412197	1104	11802	28546	44384	92038	74602	159721	-
Rogaland	1280054	1464	16624	50093	71252	182527	135103	484281	338710
Hordaland	1323586	3276	37772	86046	127265	224679	170479	472103	201966
Sogn og Fjordane	355024	3087	19571	24288	41306	100353	66576	99843	-
Møre og Romsdal	502200	3262	29585	48038	73709	85318	78856	183432	-
Sør-Trøndelag	789681	2311	29634	43373	81966	175462	:	196386	:
Nord-Trøndelag	215209	1882	14522	17356	32811	79624	:	:	-
Nordland	634849	2702	29463	44844	72364	153531	147003	:	:
Troms	567267	1169	12516	35815	50025	149276	92454	:	:
Finnmark	296695	1195	12023	27720	39195	71996	:	:	-

¹ Se note 1, tabell 10.

Tabell 18. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe						
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-29 syssel- satte	30- syssel- satte
I alt	6 285	2 240	1 072	1 037	956	560	188	232
Østfold	301	90	50	68	60	26	3	4
Akershus	272	85	44	41	54	25	13	10
Oslo	670	122	147	101	96	112	39	53
Hedmark	308	131	42	51	46	29	5	4
Oppland	557	256	75	80	73	44	14	15
Buskerud	466	181	79	77	71	35	11	12
Vestfold	230	61	35	52	45	25	5	7
Telemark	299	127	51	43	43	15	7	13
Aust-Agder	176	76	23	31	32	10	3	1
Vest-Agder	180	49	43	26	35	14	7	6
Rogaland	329	109	32	70	48	35	9	26
Hordaland	557	175	124	105	72	42	15	24
Sogn og Fjordane	254	119	43	28	39	13	6	6
Møre og Romsdal	354	159	66	47	50	13	10	9
Sør-Trøndelag	354	130	47	59	58	34	11	15
Nord-Trøndelag	184	93	20	29	26	11	2	3
Nordland	386	155	73	59	48	31	10	10
Troms	230	63	43	39	38	30	9	8
Finnmark	178	59	35	31	22	16	9	6

Tabell 19. Omsetning¹ etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1985. 1 000 kr

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe							
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-29 syssel- satte	30- syssel- satte	
I alt	13 834 218	740 109	777 405	1 152 133	2 134 824	2 698 329	1 571 130	4 760 288	
Østfold	462 953	22 673	39 593	90 043	133 014	112 805	15 817	49 008	
Akershus	881 159	246 113	28 064	52 391	137 762	122 457	116 260	178 112	
Oslo	2 713 201	28 982	134 445	119 599	228 411	556 900	339 556	1 305 308	
Hedmark	484 286	24 934	29 084	53 304	92 428	203 526	45 127	35 883	
Oppland	807 270	53 404	44 324	83 586	136 459	171 995	107 298	210 204	
Buskerud	846 001	44 768	49 463	83 163	153 542	161 648	110 890	242 527	
Vestfold	496 126	20 446	37 086	53 140	108 219	131 969	23 948	121 318	
Telemark	525 926	31 310	33 791	45 180	105 252	62 150	53 850	194 393	
Aust-Agder	240 534	18 386	13 899	35 730	73 608	51 155	:	:	
Vest-Agder	412 197	9 729	27 591	32 565	70 093	72 626	65 703	133 890	
Rogaland	1 280 054	58 486	26 798	80 609	127 198	199 157	85 409	702 397	
Hordaland	1 323 586	39 717	110 154	115 600	160 927	187 945	127 664	581 579	
Sogn og Fjordane	355 024	16 087	28 000	28 973	81 219	45 363	46 368	109 014	
Møre og Romsdal	502 200	27 732	39 201	50 985	95 388	47 135	92 284	149 475	
Sør-Trøndelag	789 681	34 067	27 919	60 598	137 517	141 962	86 390	301 228	
Nord-Trøndelag	215 209	13 878	8 959	24 805	57 814	42 182	:	:	
Nordland	634 849	25 100	40 384	64 829	109 998	184 616	78 177	131 745	
Troms	567 267	13 981	34 513	45 768	83 464	142 194	68 107	179 240	
Finnmark	296 695	10 316	24 137	31 265	42 511	60 544	71 855	56 067	

¹ Se note 1, tabell 10.

Tabell 20. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter eieform og næringsgruppe. 1986

Næringsgruppe			I alt	Enkelt-person	Ansvarlig selskap	Aksje-selskap	Annen eieform
63	Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6 739	3 322	674	1 968	775
		Oms. (1000 kr)	16 702 183	3 773 674	1 026 914	10 616 117	1 285 478
		Syss.	42 825	10 417	2 936	25 935	3 537
6311	Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3 575	1 515	287	1 290	483
		Oms. (1000 kr)	9 728 579	1 849 656	415 692	6 620 399	842 832
		Syss.	24 682	5 163	1 203	16 057	2 259
6312	Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	Bedr.	863	580	116	157	10
		Oms. (1000 kr)	896 062	528 952	112 623	249 848	4 639
		Syss.	2 127	1 325	275	514	13
6321	Hotellvirk-somhet	Bedr.	1 577	671	183	496	227
		Oms. (1000 kr)	5 862 055	1 262 496	459 579	3 723 629	416 351
		Syss.	15 400	3 550	1 342	9 307	1 201
6322	Drift av campingplasser	Bedr.	724	556	88	25	55
		Oms. (1000 kr)	215 487	132 570	39 020	22 241	21 656
		Syss.	616	379	116	57	64

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 21. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1986

Næringsgruppe			I alt	Omsetningsgruppe (1000 kr)							
				-99	100-499	500-999	1000-1999	2000-4999	5000-9999	10000-49999	50000-
63	Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6739	949	1667	1222	1101	1018	448	311	23
		Oms. (1000 kr)	16702183	40344	462042	890828	1566744	3212706	3084920	5543788	1900811
		Syss.	42825	319	2341	2976	4513	8254	7680	12517	4225
6311	Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3575	284	837	678	671	648	283	161	13
		Oms. (1000 kr)	9728579	13920	243336	494693	962166	2049667	1929297	2904923	1130577
		Syss.	24682	234	1300	1675	2775	5119	4555	6534	2490
6312	Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	Bedr.	863	60	268	232	200	93		10	-
		Oms. (1000 kr)	896062	3131	75212	172264	287108	263894		94453	-
		Syss.	2127	31	333	467	687	544		65	-
6321	Hotellvirk-somhet	Bedr.	1577	213	331	260	197	265	154	147	10
		Oms. (1000 kr)	5862055	8024	91202	187380	272334	862076	1074756	2596049	770234
		Syss.	15400	31	459	714	952	2523	3028	5958	1735
6322	Drift av campingplasser	Bedr.	724	392	231	52	33	12		4	-
		Oms. (1000 kr)	215487	15269	52292	36491	45136	37069		29230	-
		Syss.	616	23	249	120	99	68		57	-

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 22. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1986

Næringsgruppe		I alt	Sysselsettingsgruppe						
			0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
63 Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6739	2388	1076	1226	982	586	379	102
	Oms. (1000 kr)	16702183	727278	830858	1502792	2398163	2913165	4487973	3841954
	Syss.	42825	1524	2152	4117	6326	7730	11135	9841
6311 Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3575	969	578	784	623	369	196	56
	Oms. (1000 kr)	9728579	406898	476586	954033	1548106	1867365	2334070	2141521
	Syss.	24682	755	1156	2611	4045	4813	5715	5587
6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	Bedr.	863	354	207	189	101		12	-
	Oms. (1000 kr)	896062	159274	158969	269034	268037		40748	-
	Syss.	2127	309	414	647	605		152	-
6321 Hotellvirk-somhet	Bedr.	1577	467	222	214	244	203	181	46
	Oms. (1000 kr)	5862055	96031	145739	237019	549638	990917	2142278	1700433
	Syss.	15400	256	444	733	1593	2745	5375	4254
6322 Drift av campingplasser	Bedr.	724	598	69	39	14		4	-
	Oms. (1000 kr)	215487	65075	49564	42706	32382		25760	-
	Syss.	616	204	138	126	83		65	-

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 23. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1986

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølseboder	6321 Hotellvirk- somhet	6322 Drift av camping- plasser
1985	6 285	3 289	777	1 522	697
1986	6 739	3 575	863	1 577	724
1986					
Østfold	337	236	60	33	8
Akershus	305	225	39	36	5
Oslo	711	569	74	66	2
Hedmark	319	178	20	73	48
Oppland	560	202	35	234	89
Buskerud	479	213	46	152	68
Vestfold	254	159	35	36	24
Telemark	332	160	46	74	52
Aust-Agder	198	85	27	52	34
Vest-Agder	198	92	38	43	25
Rogaland	364	192	84	68	20
Hordaland	596	309	92	154	41
Sogn og Fjordane	273	66	20	120	67
Møre og Romsdal	382	162	57	103	60
Sør-Trøndelag	374	219	38	80	37
Nord-Trøndelag	207	105	20	36	46
Nordland	411	193	59	106	53
Troms	253	128	49	52	24
Finnmark	186	82	24	59	21

Tabell 24. Omsetning¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1986. 1 000 kr

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	6321 Hotell- virksomhet	6322 Drift av campingplasser
1985	13 834 218	8 040 575	693 760	4 918 100	181 783
1986	16 702 183	9 728 579	896 062	5 862 055	215 487
1986					
Østfold	583 262	434 380	68 549	75 285	5 048
Akershus	1 009 782	599 005	:	362 695	:
Oslo	3 218 401	2 341 860	:	782 091	:
Hedmark	482 674	275 201	21 911	170 546	15 016
Oppland	952 408	295 934	37 706	583 951	34 817
Buskerud	1 046 052	457 008	45 722	520 074	23 248
Vestfold	614 663	433 316	40 193	129 410	11 744
Telemark	670 334	292 626	60 765	309 582	7 361
Aust-Agder	278 350	148 023	23 734	92 399	14 194
Vest-Agder	469 420	255 035	35 070	162 273	17 042
Rogaland	1 655 167	1 217 427	108 122	327 083	2 535
Hordaland	1 631 972	952 154	80 937	586 808	12 073
Sogn og Fjordane	404 840	94 840	13 931	279 299	16 770
Møre og Romsdal	618 900	289 121	46 603	275 292	7 884
Sør-Trøndelag	965 591	567 650	46 882	340 477	10 582
Nord-Trøndelag	267 236	143 821	14 758	103 055	5 602
Nordland	857 262	399 572	53 326	394 523	9 841
Troms	646 743	377 364	45 045	219 626	4 708
Finnmark	329 126	154 242	21 313	147 586	5 985

¹ Se note 1, tabell 10.Tabell 25. Sysselsetting¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1986

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kafeer	6312 Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	6321 Hotell- virksomhet	6322 Drift av campingplasser
1985	38 461	21 781	1 843	14 199	638
1986	42 825	24 682	2 127	15 400	616
1986					
Østfold	1 517	1 095	191	218	13
Akershus	2 416	1 397	:	912	:
Oslo	8 158	6 190	:	1 765	:
Hedmark	1 404	826	48	481	49
Oppland	2 690	770	100	1 734	86
Buskerud	2 502	1 023	123	1 293	63
Vestfold	1 592	1 058	110	392	32
Telemark	1 682	784	122	752	24
Aust-Agder	669	332	57	238	42
Vest-Agder	1 206	670	93	406	37
Rogaland	3 695	2 791	190	702	12
Hordaland	4 315	2 509	210	1 561	35
Sogn og Fjordane	1 176	259	34	849	34
Møre og Romsdal	1 675	823	132	697	23
Sør-Trøndelag	2 466	1 476	75	880	35
Nord-Trøndelag	781	428	43	282	28
Nordland	2 142	870	141	1 101	30
Troms	1 770	1 011	128	615	16
Finnmark	969	370	55	522	22

¹ Se note 2, tabell 10.

Tabell 26. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1986

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe						
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
1985	6 285	2 240	1 072	1 037	956	560	188	232
1986	6 739	2 388	1 076	1 226	982	586	379	102
1986								
Østfold	337	120	49	67	61	29	10	1
Akershus	305	99	45	50	49	28	29	5
Oslo	711	84	94	224	106	101	77	25
Hedmark	319	130	48	53	48	25	14	1
Oppland	560	248	84	79	75	40	31	3
Buskerud	479	179	89	75	75	32	23	6
Vestfold	254	70	47	43	48	26	17	3
Telemark	332	148	43	55	50	16	17	3
Aust-Agder	198	93	30	31	25	16	3	-
Vest-Agder	198	57	38	38	33	18	12	2
Rogaland	364	95	56	82	50	42	26	13
Hordaland	596	185	125	106	81	56	29	14
Sogn og Fjordane	273	141	32	35	38	16	8	3
Møre og Romsdal	382	175	65	62	43	16	18	3
Sør-Trøndelag	374	142	53	53	68	29	23	6
Nord-Trøndelag	207	104	25	32	28	11	6	1
Nordland	411	175	70	62	48	37	14	5
Troms	253	68	53	50	32	32	12	6
Finmark	186	75	30	29	24	16	10	2

Tabell 27. Omsetning¹ etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1986. 1 000 kr

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe						
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
1985	13 834 218	740 109	777 405	1 152 133	2 134 824	2 698 329	1 571 130	4 760 288
1986	16 702 183	727 278	830 858	1 502 792	2 398 163	2 913 165	4 487 973	3 841 954
1986								
Østfold	583 262	47 946	40 604	97 984	150 915	139 381	:	:
Akershus	1 009 782	60 279	30 344	75 182	127 449	146 417	350 403	219 708
Oslo	3 218 401	41 312	65 309	241 018	279 939	545 046	1 010 202	1 035 575
Hedmark	482 674	28 778	31 877	62 606	109 763	107 384	:	:
Oppland	952 408	44 904	55 728	96 106	161 775	189 847	321 591	82 457
Buskerud	1 046 052	69 605	87 636	95 358	176 709	160 707	286 523	169 514
Vestfold	614 663	27 339	39 447	51 524	104 876	137 189	171 597	82 691
Telemark	670 334	33 627	32 563	61 115	142 996	77 352	241 642	81 039
Aust-Agder	278 350	24 537	45 905	39 990	63 118	78 763	26 037	-
Vest-Agder	469 420	14 467	24 251	49 318	72 280	99 581	:	:
Rogaland	1 655 167	51 540	47 609	111 504	141 325	230 830	337 878	734 481
Hordaland	1 631 972	53 794	85 449	132 143	195 050	255 632	379 579	530 325
Sogn og Fjordane	404 840	20 404	24 516	44 549	90 200	59 552	83 061	82 558
Møre og Romsdal	618 900	39 406	45 386	74 282	92 245	72 265	212 334	82 982
Sør-Trøndelag ...	965 591	49 583	30 002	67 052	175 592	152 141	274 701	207 520
Nord-Trøndelag ..	267 236	22 436	12 026	33 105	70 539	42 680	:	:
Nordland	857 262	54 521	47 973	76 541	109 868	194 285	148 414	225 660
Troms	646 743	16 629	52 298	62 301	77 777	145 467	137 027	155 244
Finmark	329 126	26 171	22 935	31 114	55 747	78 646	:	:

¹ Se note 1, tabell 10.

Tabell 28. Årsregnskap etter næringsgruppe. 1986. Mill. kr

	63 Hotell- og restau- rantdrift	6311 Drift av restau- ranter og kafeer	6312 Drift av gate- kjøkken, salatbarer og pølse- boder	6321 Hotell- virksom- het	6322 Drift av camping- plasser
RESULTATREGNSKAP					
1. Driftsinntekter	14 002,6	7 891,1	577,8	5 383,3	150,4
Salgsinntekter rom/overnattinger	3 672,2	1 134,5	0,9	2 466,5	70,4
Salgsinntekter mat/drikke	8 559,9	5 847,8	61,3	2 589,0	61,9
Andre salgsinntekter	1 355,9	610,9	509,4	221,4	14,2
Andre driftsinntekter	414,6	297,9	6,3	106,4	4,0
2. Driftskostnader	13 062,0	7 455,0	534,5	4 945,3	127,3
Vareforbruk	3 988,1	2 442,0	325,2	1 172,3	48,6
Lønnskostnader	4 861,5	2 908,9	111,7	1 816,5	24,3
Ordinære avskrivninger	596,3	278,9	13,7	291,4	12,4
Andre driftskostnader	3 616,6	1 825,3	83,9	1 665,1	41,9
3. Driftsresultat (1-2)	940,6	436,1	43,4	438,0	23,2
4. Finansinntekter	148,0	94,9	6,9	44,6	1,7
5. Finanskostnader	826,4	325,0	13,1	473,7	14,6
Rentekostnader	765,3	294,6	12,8	443,8	14,2
Andre finanskostnader	61,1	30,5	0,3	29,9	0,4
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-678,4	-230,1	-6,2	-429,2	-12,9
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	128,3	43,8	2,4	81,2	1,0
8. Resultat før årsoppgjør/disposisjoner (3+6+7)	390,5	249,7	39,5	90,0	11,2
9. Årsoverskudd/-underskudd	219,8	138,8	34,4	36,2	10,3
BALANSEREGNSKAP 31.12.					
EIENDELER					
1. Omløpsmidler	2 687,3	1 457,0	61,7	1 145,5	23,0
2. Anleggsmidler	7 566,8	2 828,7	120,4	4 475,1	142,6
3. Sum eiendeler (total kapital)	10 254,1	4 285,8	182,1	5 620,6	165,6
GJELD OG EGENKAPITAL					
4. Kortsiktig gjeld	2 991,4	1 508,1	82,4	1 377,0	23,9
5. Langsiktig gjeld	5 833,0	2 086,8	87,5	3 543,1	115,6
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver ..	784,4	463,9	17,3	293,0	10,2
7. Egenkapital	645,2	227,0	-5,1	407,4	15,9
8. Sum gjeld og egenkapital (total kapital)	10 254,1	4 285,8	182,1	5 620,6	165,6

Tabell 29. Nøkkeltall etter næringsgruppe. 1986

	63 Hotell- og restau- rantdrift	6311 Drift av restau- ranter og kafeer	6312 Drift av gate- kjøkken, salatbarer og pølse- boder	6321 Hotell- virksom- het	6322 Drift av camping- plasser
NØKKELTALL					
Antall foretak ¹	970	463	116	334	57
Utførte eierårsverk i alt	1 235	494	289	349	103
1. Resultatgrad. Prosent	8,5	7,2	9,2	10,1	17,4
2. Netto resultatgrad. Prosent	2,2	2,4	6,2	1,2	7,6
3. Driftsresultatgrad. Prosent	11,0	9,1	9,9	13,5	23,6
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	31,0	45,5	:	12,2	53,3
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	12,5	14,4	32,3	10,4	17,4
6. Kapitalens omløpshastighet	1,47	20,1	3,53	1,03	1,00
7. Finansieringsgrad	1,10	1,11	1,32	1,09	1,04
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld ..	33,9	42,0	48,5	28,0	17,1
9. Likviditetsgrad	0,90	0,97	0,75	0,83	0,97
10. Arbeidskapitalens andel av total kapital. Prosent	-3,0	-1,2	-11,4	-4,1	-0,5
11. Gjeldsrentegrad	0,72	0,62	0,27	0,88	0,56
12. Egenkapitalandel pr. 31.12. Prosent	10,1	10,7	1,9	9,9	12,7

¹ Antall foretak med tilfredsstillende utfylt regnskap.

Tabell 30. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986. Mill. kr

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	7 891,1	1 537,9	2 367,6	3 985,5
Salgsinntekter rom/overnattinger	1 134,5	42,7	180,2	911,6
Salgsinntekter mat/drikke	5 847,8	1 374,2	1 957,2	2 516,4
Andre salgsinntekter	610,9	90,4	149,6	370,9
Andre driftsinntekter	297,9	30,6	80,6	186,6
2. Driftskostnader	7 455,0	1 444,6	2 229,7	3 780,7
Vareforbruk	2 442,0	618,0	770,2	1 053,7
Lønnskostnader	2 908,9	451,4	854,5	1 602,9
Ordinære avskrivninger	278,9	53,8	73,2	151,9
Andre driftskostnader	1 825,3	321,3	531,8	972,2
3. Driftsresultat (1-2)	436,1	93,3	137,9	204,8
4. Finansinntekter	94,9	12,5	29,6	52,7
5. Finanskostnader	325,0	65,9	81,5	177,6
Rentekostnader	294,5	62,6	74,4	157,5
Andre finanskostnader	30,5	3,4	-7,1	20,0
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-230,1	-53,4	-51,8	-124,8
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	43,8	9,1	17,2	17,5
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7)	249,7	48,9	103,3	97,5
9. Årsoverskudd/-underskudd	138,8	35,6	44,7	58,5
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
EIENDELER				
1. Omløpsmidler	1 457,0	219,2	439,8	798,1
2. Anleggsmidler	2 828,7	474,0	704,3	1 650,5
3. Sum eiendeler (totalkapital)	4 285,8	693,2	1 144,0	2 448,6
GJELD OG EGENKAPITAL				
4. Kortsiktig gjeld	1 508,1	292,8	467,8	747,4
5. Langsiktig gjeld	2 086,8	371,8	511,9	1 203,1
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver ..	463,9	51,2	90,7	322,0
7. Egenkapital	227,0	-22,7	73,6	176,1
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	4 285,8	693,2	1 144,0	2 448,6

Tabell 31. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	463	215	200	48
Utførte eierårsverk i alt	494	414	76	4
1. Resultatgrad. Prosent	7,2	7,4	7,8	6,7
2. Netto resultatgrad. Prosent	2,4	2,9	3,4	1,6
3. Driftsresultatgrad. Prosent	9,1	9,6	8,9	8,9
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	45,5	:	74,9	21,1
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	14,4	17,4	17,9	11,9
6. Kapitalens omløpshastighet	2,01	2,36	2,31	1,77
7. Finansieringsgrad	1,11	1,27	1,12	1,07
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld ..	42,0	44,1	47,8	38,3
9. Likviditetsgrad	0,97	0,75	0,94	1,07
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent	-1,2	-10,6	-2,5	2,1
11. Gjeldsrentegrad	0,62	0,59	0,49	0,72
12. Egenkapitalandel. Prosent	10,7	0,4	10,4	13,8

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 32. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986. Mill. kr

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
ANTALL FORETAK	334	116	188	30
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	5 383,3	512,5	3 144,8	1 726,0
Salgsinntekter rom/overnattinger	2 466,5	253,3	1 386,9	826,3
Salgsinntekter mat/drikke	2 589,0	230,0	1 553,9	805,1
Andre salgsinntekter	221,4	16,0	136,3	69,1
Andre driftsinntekter	106,4	13,1	67,8	25,5
2. Driftskostnader	4 945,3	457,8	2 926,2	1 561,2
Vareforbruk	1 172,3	116,7	717,6	338,0
Lønnskostnader	1 816,5	140,2	1 068,2	608,1
Ordinære avskrivninger	291,4	34,2	156,3	100,8
Andre driftskostnader	1 665,1	166,8	984,1	514,2
3. Driftsresultat (1-2)	438,0	54,7	218,6	164,7
4. Finansinntekter	44,6	8,4	20,9	15,2
5. Finanskostnader	473,7	53,7	264,4	155,7
Rentekostnader	443,8	53,0	241,0	149,9
Andre finanskostnader	29,9	0,7	23,4	5,8
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-429,2	-45,3	-243,5	-140,4
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	81,2	16,1	44,8	20,2
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7)	90,0	25,5	20,0	44,5
9. Årsoverskudd/-underskudd	36,2	22,6	4,9	8,6
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
EIENDELER				
1. Omløpsmidler	1 145,5	125,1	579,4	44,10
2. Anleggsmidler	4 475,1	481,2	2 220,7	1 793,2
3. Sum eiendeler (total kapital)	5 620,6	606,3	2 780,0	2 234,2
GJELD OG EGENKAPITAL				
4. Kortsiktig gjeld	1 377,0	116,7	807,8	452,5
5. Langsiktig gjeld	3 543,1	442,7	1 830,0	1 270,4
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver ..	293,0	23,2	132,3	137,6
7. Egenkapital	407,4	23,7	10,0	373,7
8. Sum gjeld og egenkapital (total kapital)	5 620,6	606,3	2 780,0	2 234,2

Tabell 33. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1986

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	334	116	188	30
Utførte eierårsverk i alt	349	232	112	5
1. Resultatgrad. Prosent	10,1	15,7	8,5	11,4
2. Netto resultatgrad. Prosent	1,2	4,6	0,3	1,8
3. Driftsresultatgrad. Prosent	13,5	17,3	11,9	15,4
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	12,2	76,5	16,7	7,1
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	10,4	14,6	10,0	9,8
6. Kapitalens omløpshastighet	1,03	0,93	1,18	0,85
7. Finansieringsgrad	1,09	1,01	1,16	1,05
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld ...	28,0	20,9	30,6	26,3
9. Likviditetsgrad	0,83	1,07	0,72	0,97
10. Arbeidskapitalens andel av total kapital. Prosent	-4,1	1,4	-8,2	-0,5
11. Gjeldsrentegrad	0,88	0,70	0,96	0,83
12. Egenkapitalandel. Prosent	9,9	5,8	2,7	19,8

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 34. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986. Mill.kr

	I alt	Bedrifter med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
RESULTATSREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	6 016,7	761,1	1 740,9	3 514,7
Salgsinntekter rom/overnattinger	978,9	11,7	120,4	846,8
Salgsinntekter mat/drikke	4 340,3	675,6	1 445,0	2 219,7
Andre salgsinntekter	486,1	57,7	135,1	293,4
Andre driftsinntekter	211,3	16,2	40,4	154,8
2. Driftskostnader	5 710,0	749,5	1 653,6	3 307,0
Vareforbruk	1 722,7	288,9	560,6	873,2
Lønnskostnader	2 303,0	258,9	646,9	1 397,2
Ordinære avskrivninger	212,8	26,7	49,3	136,9
Andre driftskostnader	1 471,5	175,0	396,8	899,7
3. Driftsresultat (1-2)	306,7	11,6	87,4	207,7
4. Finansinntekter	81,5	7,0	24,5	50,0
5. Finanskostnader	244,7	27,4	51,7	165,6
Rentekostnader	219,3	26,9	46,8	145,6
Andre finanskostnader	25,4	0,5	4,9	20,0
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-163,3	-20,4	-27,2	-115,7
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	37,1	4,3	15,5	17,3
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7)	180,5	-4,5	75,7	109,3
9. Årsoverskudd/-underskudd	63,9	-12,9	27,2	49,5
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
Eiendeler				
1. Omløpsmidler	1 207,5	122,7	353,6	731,1
2. Anleggsmidler	2 197,4	210,2	464,2	1 522,9
3. Sum eiendeler (totalkapital)	3 404,9	333,0	817,8	2 254,1
Gjeld og egenkapital				
4. Kortsiktig gjeld	1 224,2	182,4	363,7	678,2
5. Langsiktig gjeld	1 580,8	136,0	324,0	1 120,8
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	403,1	22,0	67,0	314,1
7. Egenkapital	196,7	-7,5	63,2	141,0
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	3 404,9	333,0	817,8	2 254,1

Tabell 35. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1986

	I alt	Bedrifter med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
NØKKELTALL				
Antall foretak	261	86	135	40
1. Resultatgrad. Prosent	6,9	3,0	7,2	7,6
2. Netto resultatgrad. Prosent	2,4	-1,2	3,0	2,9
3. Driftsresultatgrad. Prosent	8,6	5,0	7,9	9,8
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	40,1	-105,3	60,6	38,2
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	13,6	7,3	18,0	13,0
6. Kapitalens omløpshastighet	1,97	2,41	2,50	1,71
7. Finansieringsgrad	1,11	1,51	1,10	1,07
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	43,6	57,3	52,9	37,7
9. Likviditetsgrad	0,99	0,67	0,97	1,08
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent	-0,5	-17,9	-1,2	2,3
11. Gjeldsrentegrad	0,61	1,52	0,48	0,60
12. Egenkapitalandel. Prosent	11,7	1,1	11,8	13,2

Tabell 36. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotell- virksomhet. 1986. Mill.kr

	I alt	Bedrifter med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
RESULTATSREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	3 462,5	226,4	1 891,8	1 344,3
Salgsinntekter rom/overnattinger	1 612,8	130,6	836,9	645,2
Salgsinntekter mat/drikke	1 635,5	82,1	938,5	614,8
Andre salgsinntekter	143,3	5,5	75,9	61,9
Andre driftsinntekter	70,9	8,1	40,5	22,3
2. Driftskostnader	3 197,2	202,5	1 772,9	1 221,9
Vareforbruk	729,9	43,5	429,7	256,6
Lønnskostnader	1 196,3	62,5	647,5	486,3
Ordinære avskrivninger	167,4	13,4	90,8	63,3
Andre driftskostnader	1 103,6	83,1	604,8	415,7
3. Driftsresultat (1-2)	265,2	23,9	119,0	122,4
4. Finansinntekter	26,8	5,8	9,4	11,6
5. Finanskostnader	278,0	25,3	155,0	97,7
Rentekostnader	263,2	25,1	144,8	93,3
Andre finanskostnader	14,8	0,2	10,2	4,4
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-251,2	-19,5	-145,6	-86,1
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	41,7	1,3	34,8	5,6
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7)	55,7	5,6	8,2	41,9
9. Årsoverskudd/-underskudd	14,5	3,0	3,9	7,6
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
Eiendeler				
1. Omløpsmidler	811,2	83,6	360,9	366,7
2. Anleggsmidler	2 390,2	214,9	1 202,1	973,2
3. Sum eiendeler (total kapital)	3 201,4	298,5	1 563,0	1 339,9
Gjeld og egenkapital				
4. Kortsiktig gjeld	942,5	64,7	486,2	391,6
5. Langsiktig gjeld	1 997,1	204,2	1 046,9	746,0
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	186,2	11,0	54,8	120,3
7. Egenkapital	75,6	18,5	-24,9	82,0
8. Sum gjeld og egenkapital (total kapital)	3 201,4	298,5	1 563,0	1 339,9

Tabell 37. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotell- virksomhet. 1986

	I alt	Bedrifter med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
NØKKELTALL				
Antall foretak	162	39	101	22
1. Resultatgrad. Prosent	9,4	14,1	8,3	10,2
2. Netto resultatgrad. Prosent	0,9	1,3	0,0	2,1
3. Driftsresultatgrad. Prosent	12,5	16,5	11,1	13,8
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	20,1	14,4	-7,4	19,0
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	11,1	12,5	10,5	11,6
6. Kapitalens omløpshastighet	1,18	0,89	1,27	1,13
7. Finansieringsgrad	1,10	0,94	1,15	1,10
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	32,1	24,1	31,7	34,4
9. Likviditetsgrad	0,86	1,29	0,74	0,94
10. Arbeidskapitalens andel av total kapital. Prosent ..	-4,1	6,3	-8,0	-1,9
11. Gjeldsrentegrad	0,89	0,90	1,00	0,77
12. Egenkapital. Prosent	5,3	8,1	0,2	10,6

Tabell 38. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter eieform og næringsgruppe. 1987

Næringsgruppe			I alt	Enkelt- person	Ansvarlig selskap	Aksje- selskap	Annen eieform
63	Hotell- og restaurantdrift	Bedr.	6 799	3 188	665	2 198	748
		Oms. (1 000 kr)	19 377 100	4 152 034	1 174 573	12 717 047	1 333 446
		Syss.	45 921	10 401	3 036	29 190	3 294
6311	Drift av restauranter og kafeer	Bedr.	3 733	1 501	298	1 452	482
		Oms. (1 000 kr)	11 265 340	2 054 267	484 661	7 855 653	870 759
		Syss.	26 553	5 179	1 270	18 013	2 091
6312	Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	Bedr.	859	572	117	164	6
		Oms. (1 000 kr)	1 001 521	599 524	119 921	273 774	8 302
		Syss.	2 215	1 348	271	586	10
6321	Hotell- virksomhet	Bedr.	1 534	604	175	550	205
		Oms. (1 000 kr)	6 876 980	1 369 218	532 630	4 556 372	418 760
		Syss.	16 551	3 536	1 395	10 514	1 106
6322	Drift av campingplasser	Bedr.	673	511	75	32	55
		Oms. (1 000 kr)	233 259	129 025	37 361	31 248	35 625
		Syss.	602	338	100	77	87

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 39. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter omsetningsgruppe og næringsgruppe. 1987

Næringsgruppe			I alt	Omsetningsgruppe (1000 kr)							
				-99	100- 499	500- 999	1000- 1999	2000- 4999	5000- 9999	10000- 49999	50000-
63	Hotell- og restaurant- drift	Bedr.	6799	745	1524	1234	1227	1161	516	366	26
		Oms. (1 000 kr)	19377100	32775	430668	905163	1740754	3657239	3584676	6586972	2438853
		Syss.	45921	215	1952	2733	4572	8910	8108	13963	5468
6311	Drift av restauran- ter og kafeer	Bedr.	3733	206	774	740	725	757	335	182	14
		Oms. (1 000 kr)	11265340	10063	235279	543034	1042084	2379151	2336344	3290233	1429152
		Syss.	26553	173	1101	1651	2776	5637	5111	6934	3170
6312	Drift av gatekjøk- ken, salat- barer og pølseboder	Bedr.	859	39	235	216	242	110	15	2	-
		Oms. (1 000 kr)	1001521	2044	65190	159453	341608	307827	:	:	-
		Syss.	2215	13	267	419	743	619	:	:	-
6321	Hotell- virksomhet	Bedr.	1534	173	284	216	225	280	164	180	12
		Oms. (1 000 kr)	6876980	7033	76704	158772	309837	926105	1139350	3249478	1009701
		Syss.	16551	20	354	537	960	2579	2830	6973	2298
6322	Drift av camping- plasser	Bedr.	673	327	231	62	35	14	2	2	-
		Oms. (1 000 kr)	233259	13635	53495	43904	47225	44156	:	:	-
		Syss.	602	9	230	126	93	75	:	:	-

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 40. Bedrifter, omsetning¹ og sysselsetting², etter sysselsettingsgruppe og næringsgruppe. 1987

Næringsgruppe	I alt	Sysselsettingsgruppe							
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte	
63 Hotell- og restaurantdrift	Bedr. Oms. (1 000 kr) Syss.	6799 19377100 45921	2246 802247 1455	1101 919638 2202	1310 1811806 4397	991 2770856 6420	655 3637163 8743	387 4761056 11372	109 4674334 11332
6311 Drift av restauranter og kaféer	Bedr. Oms. (1 000 kr) Syss.	3733 11265340 26553	955 482814 764	613 530740 1226	843 1158903 2813	659 1889228 4282	405 2275061 5375	203 2432219 5843	55 2496375 6250
6312 Drift av gatekjøkken, salar og pølseboder	Bedr. Oms. (1 000 kr) Syss.	859 1001521 2215	333 160447 291	204 183075 408	208 312546 703	93 244738 562	20 : :	1 : :	- - -
6321 Hotellvirksomhet	Bedr. Oms. (1 000 kr) Syss.	1534 6876980 16551	407 83142 204	217 159078 434	219 291652 751	227 600531 1495	229 1264249 3121	181 2300369 5464	54 2177959 5082
6322 Drift av campingplasser	Bedr. Oms. (1 000 kr) Syss.	673 233259 602	551 75844 196	67 46745 134	40 48705 130	12 36359 81	1 : :	2 : :	- - -

¹ Se note 1, tabell 10. ² Se note 2, tabell 10.

Tabell 41. Bedrifter etter næringsgruppe. Fylke. 1987

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kaféer	6312 Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	6321 Hotell- virksomhet	6322 Drift av campingplasser
1985	6 285	3 289	777	1 522	697
1986	6 739	3 575	863	1 577	724
1987	6 799	3 733	859	1 534	673

1987

Østfold	322	222	61	31	8
Akershus	335	247	46	37	5
Oslo	730	590	77	61	2
Hedmark	316	178	21	72	45
Oppland	543	201	35	222	85
Buskerud	465	218	43	142	62
Vestfold	254	161	31	38	24
Telemark	335	175	45	69	46
Aust-Agder	192	87	25	47	33
Vest-Agder	211	108	36	44	23
Rogaland	400	226	84	69	21
Hordaland	614	332	90	155	37
Sogn og Fjordane	273	76	20	116	61
Møre og Romsdal	382	166	60	101	55
Sør-Trøndelag	377	223	42	77	35
Nord-Trøndelag	207	109	19	37	42
Nordland	409	204	57	103	45
Troms	244	126	47	48	23
Finmark	190	84	20	65	21

Tabell 42. Omsetning¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1987. 1 000 kr

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kaféer	6312 Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	6321 Hotell- virksomhet	6322 Drift av campingplasser
1985	13 834 218	8 040 575	693 760	4 918 100	181 783
1986	16 702 183	9 728 579	896 062	5 862 055	215 487
1987	19 377 100	11 265 340	1 001 521	6 876 980	233 259
1987					
Østfold	654 948	476 614	81 216	90 833	6 285
Akershus	1 172 364	654 794	:	451 039	:
Oslo	3 738 326	2 725 206	:	895 948	:
Hedmark	588 722	332 316	34 064	205 769	16 573
Oppland	1 083 653	351 850	45 412	649 654	36 737
Buskerud	1 193 218	527 162	49 266	591 767	25 023
Vestfold	687 687	477 694	35 082	159 943	14 968
Telemark	781 221	362 475	55 136	356 969	6 641
Aust-Agder	321 866	169 239	25 679	110 241	16 707
Vest-Agder	522 027	284 679	38 713	183 941	14 694
Rogaland	1 970 119	1 497 378	118 559	350 506	3 676
Hordaland	1 984 027	1 124 245	88 447	757 930	13 405
Sogn og Fjordane	466 583	113 312	12 428	330 130	10 713
Møre og Romsdal	712 699	314 830	54 895	333 798	9 176
Sør-Trøndelag	1 080 940	647 692	36 612	383 544	13 092
Nord-Trøndelag	352 585	181 746	23 406	140 962	6 471
Nordland	933 564	416 026	59 853	446 429	11 256
Troms	744 177	431 426	54 135	252 704	5 912
Finnmark	388 374	176 656	19 453	184 873	7 392

¹ Se note 1, tabell 10.Tabell 43. Sysselsetting¹ etter næringsgruppe. Fylke. 1987

Fylke	63 Hotell- og restaurant- drift i alt	6311 Drift av restauranter og kaféer	6312 Drift av gate- kjøkken, salat- barer og pølseboder	6321 Hotell- virksomhet	6322 Drift av campingplasser
1985	38 461	21 781	1 843	14 199	638
1986	42 825	24 682	2 127	15 400	616
1987	45 921	26 553	2 215	16 551	602
1987					
Østfold	1 586	1 146	189	234	17
Akershus	2 652	1 496	:	1 017	:
Oslo	8 307	6 420	:	1 719	:
Hedmark	1 482	834	66	530	52
Oppland	2 759	837	98	1 742	82
Buskerud	2 709	1 150	113	1 382	64
Vestfold	1 633	1 088	77	436	32
Telemark	1 769	843	124	780	22
Aust-Agder	754	414	59	243	38
Vest-Agder	1 284	699	97	456	32
Rogaland	4 034	3 079	207	732	16
Hordaland	5 176	2 941	216	1 983	36
Sogn og Fjordane	1 188	268	30	866	24
Møre og Romsdal	1 822	805	127	863	22
Sør-Trøndelag	2 700	1 646	80	939	35
Nord-Trøndelag	859	425	52	357	25
Nordland	2 346	1 008	147	1 163	28
Troms	1 814	1 033	143	619	19
Finnmark	987	421	55	485	26

¹ Se note 2, tabell 10.

Tabell 44. Bedrifter etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1987

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe						
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
1985	6 285	2 240	1 072	1 037	956	560	420	
1986	6 739	2 388	1 076	1 226	982	586	379	102
1987	6 799	2 246	1 101	1 310	991	655	387	109
1987								
Østfold	322	103	50	66	62	32	8	1
Akershus	335	102	50	58	56	34	31	4
Oslo	730	81	89	244	107	113	65	31
Hedmark	316	120	46	65	38	33	13	1
Oppland	543	236	74	77	75	46	31	4
Buskerud	465	160	86	79	74	35	23	8
Vestfold	254	69	47	50	36	34	15	3
Telemark	335	141	47	57	50	21	16	3
Aust-Agder	192	88	28	30	26	14	5	1
Vest-Agder	211	78	24	40	38	17	11	3
Rogaland	400	90	61	108	51	52	27	11
Hordaland	614	171	140	114	82	56	36	15
Sogn og Fjordane	273	132	40	34	40	16	9	2
Møre og Romsdal	382	168	65	63	46	17	20	3
Sør-Trøndelag	377	115	76	55	65	34	26	6
Nord-Trøndelag	207	100	25	28	31	15	7	1
Nordland	409	167	61	71	55	31	18	6
Troms	244	59	52	40	37	38	13	5
Finmark	190	66	40	31	22	17	13	1

Tabell 45. Omsetning¹ etter sysselsettingsgruppe. Næringsområde 63 Hotell- og restaurantdrift. Fylke. 1987. 1 000 kr

Fylke	I alt	Sysselsettingsgruppe						
		0-1 syssel- satt	2 syssel- satte	3-4 syssel- satte	5-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50- syssel- satte
1985	13834218	740109	777405	1152113	2134824	2698329	6331418	
1986	16702183	727278	830858	1502792	2398163	2913165	4487973	3841954
1987	19377100	802247	919638	1811806	2770856	3637163	4761056	4674334
1987								
Østfold	654948	38607	46306	103733	174916	170239	:	:
Akershus	1172364	74073	46307	82410	160223	206784	369492	233075
Oslo	3738326	45776	68618	313274	348642	736106	827037	1398873
Hedmark	588722	38201	38137	78575	95606	177291	:	:
Oppland	1083653	53079	60503	106941	181444	230041	357521	94124
Buskerud	1193218	84726	88890	107674	199907	205236	290944	215841
Vestfold	687687	30072	40601	77033	85159	193872	169561	91389
Telemark	781221	49206	41465	81470	134133	118130	255215	101602
Aust-Agder	321866	29750	21635	42337	82882	71070	:	:
Vest-Agder	522027	29257	17449	52943	106250	106843	132990	76295
Rogaland	1970119	47856	56347	158324	205140	284369	373053	845030
Hordaland	1984027	47742	111298	160492	218357	274387	478448	693303
Sogn og Fjordane	466583	24043	27663	46841	100930	77669	:	:
Møre og Romsdal	712699	58099	48521	89634	100940	78930	253730	82845
Sør-Trøndelag	1080940	27761	57532	85480	171552	187483	310365	240767
Nord-Trøndelag	352585	28678	15158	32510	88466	68635	:	:
Nordland	933564	58264	39026	100143	152441	170777	189172	223741
Troms	744177	13171	63516	52913	112320	188841	153272	160144
Finmark	388374	23886	30576	39079	51548	90460	:	:

¹ Se note 1, tabell 10.

Tabell 46. Årsregnskap etter næringsgruppe. 1987. Mill. kr

	63 Hotell- og restau- rantdrift i alt	6311 Drift av restau- ranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølse- boder	6321 Hotell- virk- somhet	6322 Drift av camping- plasser
RESULTATREGNSKAP					
1. Driftsinntekter	16 236,3	9 092,9	658,0	6 328,0	157,4
Salgsinntekter rom/overnattinger	4 214,5	1 267,1	2,4	2 864,8	80,2
Salgsinntekter mat/drikke	10 130,3	6 848,3	191,4	3 038,3	52,3
Andre salgsinntekter	1 346,6	640,4	453,6	233,1	19,5
Andre driftsinntekter	544,9	337,0	10,7	191,7	5,5
2. Driftskostnader	15 513,8	8 820,4	622,6	5 939,2	131,6
Vareforbruk	4 529,9	2 812,5	359,5	1 312,0	45,9
Lønnskostnader	5 901,9	3 458,7	142,0	2 276,2	25,0
Ordinære avskrivninger	673,1	306,8	16,2	337,1	12,9
Andre driftskostnader	4 409,0	2 242,4	104,9	2 013,9	47,8
3. Driftsresultat (1-2)	722,5	272,5	35,4	388,8	25,8
4. Finansinntekter	182,4	105,9	3,1	71,6	1,8
5. Finanskostnader	946,6	391,5	17,4	519,3	18,4
Rentekostnader	860,6	370,5	17,2	455,1	17,8
Andre finanskostnader	86,1	21,0	0,3	64,2	0,6
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-764,3	-285,6	-14,4	-447,7	-16,6
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	113,1	58,1	4,8	47,6	2,5
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7) .	71,3	45,0	25,8	-11,3	11,8
9. Årsoverskudd/-underskudd	47,2	34,1	22,4	-20,0	10,7
BALANSEREGNSKAP 31.12.					
EIENDELER					
1. Omløpsmidler	2 767,6	1 399,0	68,8	1 275,6	24,2
2. Anleggsmidler	8 566,3	3 195,9	133,1	5 084,1	153,2
3. Sum eiendeler (totalkapital)	11 333,9	4 594,8	201,9	6 359,7	177,4
GJELD OG EGENKAPITAL					
4. Kortsiktig gjeld	3 335,0	1 726,4	100,6	1 482,6	25,4
5. Langsiktig gjeld	6 677,7	2 496,1	132,0	3 925,4	124,2
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver ...	759,9	340,3	14,5	396,5	8,6
7. Egenkapital	561,3	32,1	-45,2	555,2	19,2
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	11 333,9	4 594,8	201,9	6 359,7	177,4

Tabell 47. Nøkkeltall etter næringsgruppe. 1987

	63 Hotell- og restau- rantdrift i alt	6311 Drift av restau- ranter og kafeer	6312 Drift av gatekjøkken, salatbarer og pølse- boder	6321 Hotell- virk- somhet	6322 Drift av camping- plasser
NØKKELTALL					
Antall foretak ¹	1 125	558	152	351	64
Utførte eierårsverk i alt	1 066	426	230	305	105
1. Resultatgrad. Prosent	5,9	4,7	6,6	7,2	19,4
2. Netto resultatgrad. Prosent	-0,1	0,0	3,8	-0,9	7,6
3. Driftsresultatgrad. Prosent	8,6	6,4	7,8	11,5	24,6
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	-2,0	0,6	-78,5	-8,0	49,8
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	9,0	9,9	24,3	7,6	17,9
6. Kapitalens omløpshastighet	1,51	2,08	3,67	1,05	0,92
7. Finansieringsgrad	1,12	1,18	1,41	1,09	1,04
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	33,3	40,9	43,2	27,4	17,0
9. Likviditetsgrad	0,83	0,81	0,68	0,86	0,95
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent	-5,0	-7,1	-15,7	-3,3	-0,7
11. Gjeldsrentegrad	1,02	1,00	0,41	1,15	0,61
12. Egenkapitalandel pr. 31.12. Prosent	8,3	4,4	-18,8	11,8	13,3

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 48. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987. Mill. kr

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	9 092,9	1 769,1	2 658,8	4 665,0
Salgsinntekter rom/overnattinger	1 267,1	76,5	177,0	1 013,6
Salgsinntekter mat/drikke	6 848,3	1 580,1	2 302,1	2 966,1
Andre salgsinntekter	640,4	71,4	119,7	449,2
Andre driftsinntekter	337,0	41,1	59,9	236,1
2. Driftskostnader	8 820,4	1 719,7	2 544,3	4 556,5
Vareforbruk	2 812,5	668,6	916,1	1 227,8
Lønnskostnader	3 458,7	544,1	965,1	1 949,5
Ordinære avskrivninger	306,8	71,2	83,7	151,9
Andre driftskostnader	2 242,4	435,8	579,3	1 227,3
3. Driftsresultat (1-2)	272,5	49,4	114,5	108,5
4. Finansinntekter	105,9	12,1	29,5	64,4
5. Finanskostnader	391,5	89,6	113,7	188,2
Rentekostnader	370,5	86,8	107,7	176,0
Andre finanskostnader	21,0	2,8	6,0	12,2
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5) ..	-285,6	-77,5	-84,2	-123,8
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	58,1	16,2	12,0	29,9
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7) ..	45,0	-11,9	42,3	14,6
9. Årsoverskudd/-underskudd	34,1	0,5	18,1	15,5
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
EIENDELER				
1. Omløpsmidler	1 399,0	243,3	403,3	752,4
2. Anleggsmidler	3 195,9	598,5	847,3	1 750,0
3. Sum eiendeler (totalkapital)	4 594,8	841,8	1 250,6	2 502,5
GJELD OG EGENKAPITAL				
4. Kortsiktig gjeld	1 726,4	345,1	512,7	868,7
5. Langsiktig gjeld	2 496,1	555,6	641,4	1 299,1
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	340,3	61,0	99,5	179,7
7. Egenkapital	32,1	-119,8	-3,1	155,0
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	4 594,8	841,8	1 250,6	2 502,5

Tabell 49. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	558	266	230	62
Utførte eierårsverk i alt	426	297	129	0
1. Resultatgrad. Prosent	4,7	4,3	5,8	4,3
2. Netto resultatgrad. Prosent	0,0	-1,0	1,1	-0,2
3. Driftsresultatgrad. Prosent	6,4	6,8	7,5	5,6
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	0,6	:	50,5	-3,3
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	9,9	10,3	12,8	8,3
6. Kapitalens omløpshastighet	2,08	2,37	2,22	1,92
7. Finansieringsgrad	1,18	1,28	1,23	1,13
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld ...	40,9	38,3	44,4	40,1
9. Likviditetsgrad	0,81	0,71	0,79	0,87
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital.				
Prosent	-7,1	-12,1	-8,8	-4,6
11. Gjeldsrentegrad	1,00	1,24	0,80	1,05
12. Egenkapitalandel. Prosent	4,4	-10,6	3,7	9,8

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 50. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987. Mill. kr

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	6 328,0	554,1	2 964,4	2 809,6
Salgsinntekter rom/overnattinger	2 864,8	219,4	1 319,4	1 326,0
Salgsinntekter mat/drikke	3 038,3	294,3	1 463,3	1 280,7
Andre salgsinntekter	233,1	26,9	123,6	82,7
Andre driftsinntekter	191,7	13,4	58,1	120,2
2. Driftskostnader	5 939,2	501,1	2 799,2	2 638,9
Vareforbruk	1 312,0	148,8	662,1	501,1
Lønnskostnader	2 276,2	156,8	1 051,0	1 068,4
Ordinære avskrivninger	337,1	36,9	143,3	156,8
Andre driftskostnader	2 013,9	158,5	942,8	912,5
3. Driftsresultat (1-2)	388,8	53,0	165,2	170,7
4. Finansinntekter	71,6	6,4	22,8	42,4
5. Finanskostnader	519,3	55,1	234,1	230,1
Rentekostnader	455,1	54,3	214,1	186,8
Andre finanskostnader	64,2	0,8	20,0	43,4
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5) .	-447,7	-48,7	-211,3	-187,8
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	47,6	9,3	7,2	31,2
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7) ..	-11,3	13,6	-39,0	14,1
9. Årsoverskudd/-underskudd	-20,0	2,8	-17,9	-4,9
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
EIENDELER				
1. Omløpsmidler	1 275,6	99,0	593,9	582,7
2. Anleggsmidler	5 084,1	430,2	2 013,3	2 640,6
3. Sum eiendeler (totalkapital)	6 359,7	529,2	2 607,2	3 223,3
GJELD OG EGENKAPITAL				
4. Kortsiktig gjeld	1 482,6	112,9	722,6	647,1
5. Langsiktig gjeld	3 925,4	361,4	1 744,1	1 819,8
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	396,5	31,3	130,7	234,5
7. Egenkapital	555,2	23,6	9,8	521,9
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	6 359,7	529,2	2 607,2	3 223,3

Tabell 51. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987

	I alt	Sysselsettingsgruppe		
		5-9 syssel- satte	10-44 syssel- satte	45- syssel- satte
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	351	123	185	43
Utførte eierårsverk i alt	305	165	133	7
1. Resultatgrad. Prosent	7,2	12,5	6,0	7,5
2. Netto resultatgrad. Prosent	-0,9	2,3	-1,7	-0,8
3. Driftsresultatgrad. Prosent	11,5	16,2	10,4	11,7
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	-8,0	30,2	-74,3	-3,5
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	7,6	13,5	7,6	6,6
6. Kapitalens omløpshastighet	1,05	1,08	1,26	0,89
7. Finansieringsgrad	1,09	1,07	1,11	1,07
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	27,4	23,8	29,3	26,2
9. Likviditetsgrad	0,86	0,88	0,82	0,90
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent	-3,3	-2,6	-4,9	-2,0
11. Gjeldsrentegrad	1,15	0,81	1,30	1,13
12. Egenkapitalandel. Prosent	11,8	7,4	2,9	19,8

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 52. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987. Mill. kr

	I alt	Bedr. med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	6995.0	966.8	1855.2	4172.9
Salgsinntekter rom/overnattinger	1119.6	59.7	116.0	943.9
Salgsinntekter mat/drikke	5165.0	847.3	1633.0	2684.7
Andre salgsinntekter	454.1	36.6	65.6	351.9
Andre driftsinntekter	256.2	23.2	40.6	192.4
2. Driftskostnader	6824.4	984.5	1788.8	4051.1
Vareforbruk	2005.3	340.0	622.3	1043.1
Lønnskostnader	2761.4	337.9	694.9	1728.6
Ordinære avskrivninger	236.2	42.2	59.7	134.2
Andre driftskostnader	1821.5	264.4	411.9	1145.2
3. Driftsresultat (1-2)	170.5	-17.7	66.4	121.8
4. Finansinntekter	92.7	7.3	23.3	62.1
5. Finanskostnader	285.9	45.8	73.0	167.2
Rentekostnader	269.9	44.6	69.8	155.5
Andre finanskostnader	16.1	1.2	3.2	11.7
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-193.3	-38.5	-49.7	-105.1
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader	49.0	11.9	10.8	26.3
8. Resultat før årsoppgjør/disposisjoner (3+6+7)	26.3	-44.2	27.5	42.9
9. Årsoverskudd/-underskudd	2.9	-25.6	6.4	22.1
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
Eiendeler				
1. Omløpsmidler	1148.0	156.1	306.3	685.5
2. Anleggsmidler	2482.7	326.4	560.8	1595.4
3. Sum eiendeler (totalkapital)	3630.6	482.5	867.2	2281.0
Gjeld og egenkapital				
4. Kortsiktig gjeld	1360.1	209.4	350.4	800.3
5. Langsiktig gjeld	1839.1	285.4	402.5	1151.2
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	281.8	34.1	74.2	173.5
7. Egenkapital	149.7	-46.4	40.1	155.9
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	3630.6	482.5	867.2	2281.0

Tabell 53. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6311 Drift av restauranter og kafeer. 1987

	I alt	Bedr. med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	315.0	107.0	155.0	53.0
1. Resultatgrad. Prosent	4.39	0.04	5.36	4.99
2. Netto resultatgrad. Prosent	-0.21	-5.11	0.73	0.53
3. Driftsresultatgrad. Prosent	5.81	2.54	6.80	6.13
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	-4.27	320.84	16.80	8.04
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	8.94	0.10	11.90	9.50
6. Kapitalens omløpshastighet	2.03	2.32	2.22	1.90
7. Finansieringsgrad	1.17	1.27	1.17	1.14
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	42.51	42.33	46.54	41.01
9. Likviditetsgrad	0.84	0.75	0.87	0.86
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent	-5.84	-11.05	-5.08	-5.03
11. Gjeldsrentegrad	1.05	-12.34	0.84	0.88
12. Egenkapitalandel. Prosent	8.00	-6.08	8.91	10.64

¹ Se note 1, tabell 29.

Tabell 54. Årsregnskap etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987. Mill. kr

	I alt	Bedr. med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
RESULTATREGNSKAP				
1. Driftsinntekter	4 216.8	207.6	1 918.9	2 090.3
Salgsinntekter rom/overnattinger	1 932.1	84.1	849.9	998.1
Salgsinntekter mat/drikke	1 974.1	108.2	949.9	916.1
Andre salgsinntekter	152.9	10.5	80.0	62.4
Andre driftsinntekter	157.7	4.8	39.1	113.8
2. Driftskostnader	4 005.5	202.2	1 828.8	1 974.6
Vareforbruk	836.0	55.4	423.8	356.8
Lønnskostnader	1 581.0	69.6	697.5	813.8
Ordinære avskrivninger	194.9	10.6	82.5	101.7
Andre driftskostnader	1 393.7	66.5	625.0	702.2
3. Driftsresultat (1-2)	211.3	5.4	90.2	115.8
4. Finansinntekter	53.2	2.2	14.8	36.2
5. Finanskostnader	313.3	20.3	140.6	152.5
Rentekostnader	260.5	19.8	125.4	115.4
Andre finanskostnader	52.8	0.5	15.2	37.1
6. Resultat av finansinntekter og kostnader (4-5)	-260.1	-18.0	-125.8	-116.3
7. Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader .	36.8	5.5	6.0	25.3
8. Resultat før årsoppgjørdisposisjoner (3+6+7)	-12.0	-7.1	-29.7	24.8
9. Årsoverskudd/-underskudd	-15.9	-13.7	-8.7	6.4
BALANSEREGNSKAP 31.12.				
Eiendeler				
1. Omløpsmidler	913.5	44.7	394.0	474.7
2. Anleggsmidler	3 058.3	150.0	1 107.5	1 800.7
3. Sum eiendeler (totalkapital)	3 971.7	194.7	1 501.6	2 275.4
Gjeld og egenkapital				
4. Kortsiktig gjeld	1 055.2	49.2	472.0	534.0
5. Langsiktig gjeld	2 402.3	124.1	998.7	1 279.5
6. Betinget skattefrie avsetninger og reserver	306.2	14.7	80.7	210.8
7. Egenkapital	207.9	6.7	-49.8	251.1
8. Sum gjeld og egenkapital (totalkapital)	3 971.7	194.7	1 501.6	2 275.4

Tabell 55. Nøkkeltall etter sysselsettingsgruppe. Aksjeselskap. Næringsgruppe 6321 Hotellvirksomhet. 1987

	I alt	Bedr. med sysselsetting		
		5-9	10-44	45-
NØKKELTALL				
Antall foretak ¹	173.0	37.0	107.0	29.0
1. Resultatgrad. Prosent	6.12	6.23	5.09	7.09
2. Netto resultatgrad. Prosent	-1.36	-3.99	-1.96	-0.53
3. Driftsresultatgrad. Prosent	9.63	7.72	9.00	10.41
4. Egenkapitalrentabilitet. Prosent	-15.09	-50.03	383.25	-2.90
5. Totalrentabilitet før skatt. Prosent	6.92	6.74	7.32	6.69
6. Kapitalens omløpshastighet	1.13	1.08	1.44	0.94
7. Finansieringsgrad	1.11	1.09	1.12	1.10
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	30.52	28.38	32.09	29.45
9. Likviditetsgrad	0.87	0.91	0.83	0.89
10. Arbeidskapitalens andel av totalkapital. Prosent ...	-3.57	-2.31	-5.19	-2.61
11. Gjeldsrentegrad	1.27	1.69	1.42	1.10
12. Egenkapitalandel. Prosent	9.09	7.20	-0.63	15.67

¹ Se note 1, tabell 29.

DEFINISJONER AV NØKKELTALL

1. Resultatgrad	= $\frac{\text{Resultat før årsoppgjørdisposisjoner} + \text{rentekostnader}}{\text{Salgsinntekter av varer og tjenester}}$	x 100%
2. Netto resultatgrad	= $\frac{\text{Resultater før årsoppgjørdisposisjoner} - \text{skatt}^1}{\text{Salgsinntekter av varer og tjenester}}$	x 100%
3. Driftsresultatgrad	= $\frac{\text{Driftsresultat} + \text{ordinære avskrivninger}}{\text{Driftsinntekter}}$	x 100%
4. Egenkapitalrentabilitet	= $\frac{\text{Resultat før årsoppgjørdisposisjoner} - \text{skatt}^1}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}^2}$	x 100%
5. Totalrentabilitet før skatt	= $\frac{\text{Resultat før årsoppgjørdisposisjoner} + \text{rentekostnader}}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$	x 100%
6. Kapitalens omløpshastighet	= $\frac{\text{Salgsinntekter av varer og tjenester}}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$	
7. Finansierungsgrad	= $\frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Egenkapital}^2 + \text{langsiktig gjeld}}$	
8. Kortsiktig gjeld i prosent av total gjeld	= $\frac{\text{Kortsiktig gjeld}}{\text{Total gjeld}}$	x 100%
9. Likviditetsgrad	= $\frac{\text{Omløpsmidler pr. 31.12.}}{\text{Kortsiktig gjeld pr. 31.12.}}$	
10. Arbeidskapitalens andel av total kapital	= $\frac{(\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}) \text{ pr. 31.12.}}{\text{Total kapital pr. 31.12.}}$	x 100%
11. Gjeldsrentegrad	= $\frac{\text{Rentekostnader}}{\text{Resultater før årsoppgjørdisposisjoner} - \text{skatt}^1 + \text{rentekostnader}}$	
12. Egenkapitalandel pr. 31.12.	= $\frac{\text{Egenkapital}^2 \text{ pr. 31.12.}}{\text{Total kapital pr. 31.12.}}$	x 100%

¹ Gjelder bare skatt i ikke-personlige selskaper. ² Omfatter 50 prosent av betinget skattefrie avsetninger og reserver i tillegg til den ordinære egenkapital.

Statistisk Sentralbyrå
Kontor for samferdselsstatistikk
Postboks 510, Stasjonsida
2201 Kongsvinger
Tlf. (066) 85 000

Undergitt taushetsplikt

HOTELL- OG RESTAURANTDRIFT 1987

Innsendingsfrist: 25. mars 1988

Næringsdepartementet har med hjemmel i lov av 3. juni 1983, nr. 52 myndighet til å innhente oppgave over virksomheten. Departementet har gitt Statistisk Sentralbyrå fullmakt til å forestå oppgaveinnhenting. Oppgavene vil av Statistisk Sentralbyrå bare bli brukt til statistiske formål. Enkeltopplysninger vil ikke bli gitt til andre enn Næringsdepartementet. I rettledningen er det gitt nærmere opplysninger om klagerett.

A. SYSSELSETTING (Se rettledning)

A.1 Eiere av enkeltmannsfirma eller ansvarlig selskap og familiemedlemmer uten fast lønn som daglig arbeider i bedriften (personer tatt med her, må ikke tas med nedenfor)	Antall personer			
	Antall timeverk			
	Mars	Juni	Sept.	Des.
A.2 Heltids- og deltidsansatte i alt ved utgangen av				
A.3 Av dette heltids- og deltidsansatte kvinner				
A.4 Deltidsansatte i alt				
A.5 Av dette deltidsansatte kvinner				
A.6 Timeverk utført av ansatte i året. (Må ikke omfatte personer tatt med under A.1)	Antall			

B. LØNNKOSTNADER (Se rettledning)

	1 000 kr
B.1 Lønn opptjent av ansatte	
B.2 Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
B.3 Innbetaling til Lavlønnfondet	
B.4 Støtte fra Lavlønnfondet	
B.5 Lønnskostnader i alt (B.1 + B.2 + B.3 - B.4)	

C. KAPASITETER PR. 31.12

C.1 Antall rom (beregnet for overnatting)	
C.2 Antall senger (beregnet for overnatting)	
C.3 Antall sitteplasser i restauranten, kafeen mv.	

D. FORETAKETS KONTAKTPERSON

Navn	Tlf.
------	------

E. REGNSKAP

Henvi- ning til alminnelig regnskapskjema	Post	RESULTATREGNSKAP 1987	Beløp 1 000 kr
201	1	Salgsinntekt. Romutleie/overnatting	
	2	Salgsinntekt. Mat/drikke	
	3	Andre Salgsinntekter	
202-207	4	Andre driftsinntekter	
210	5	Sum driftsinntekter	
211	6	Vareforbruk	
212-215	7	Lønnskostnader	
216-228	8	Andre driftskostnader	
229	9	Ordinære avskrivninger	
230	10	Sum driftskostnader	
240	11	Driftsresultat	
250	12	Sum finansinntekter	
251-252	13	Rentekostnader	
253-254	14	Andre finanskostnader	
260	15	Sum finanskostnader	
270	16	Resultat av finansposter	
300	17	Resultat av ekstraordinære poster	
310	18	Resultat før årsoppgjørdisposisjoner	
333	19 A	Skatt (kun ikke-personlige selskaper)	
311-332	19 B	Andre årsoppgjørdisposisjoner	
350-370	20	Årsoverskudd/-underskudd	

BALANSE PR.

31.12.87

1.1.87

401-402	21	Kasse, bank, postgiro		
403-413	22	Øvrige omløpsmidler		
421-443	23	Anleggsmidler		
450	24	Sum eiendeler		
501-515	25	Kortsiktig gjeld		
521-525	26	Langsiktig gjeld		
531-539	27	Bet. skattefrie avsetninger		
541-546	28	Egenkapital		
550	29	Sum gjeld og egenkapital		

Dato

Underskrift – daglig leder eller revisor

Statistisk Sentralbyrå
Kontor for samferdsesstatistikk
Postboks 510, Stasjonsida
2201 Kongsvinger
Tlf. (066) 85 000

HOTELL- OG RESTAURANTDRIFT 1987

RETTLEDNING FOR UTFYLING AV SKJEMA

HJEMMEL/TAUSHETSPLIKT

Oppgavene til denne regnskapsstatistikken innhentes med hjemmel i lov av 3. juni 1983 om overnattings- og serveringssteder. Statistisk Sentralbyrå er gitt fullmakt til å innhente oppgaver på vegne av Næringsdepartementet. Dersom De mener De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgaver, kan De klage over pålegget innen 3 dager. Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er nødvendig eller rimelig.

Alle foretak som får tilsendt skjema, har plikt til å sende inn oppgaver. Oppgavene er undergitt taushetsplikt. De vil bli nyttet bare til å utarbeide statistikk og vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på betryggende måte.

OPPGAVERNENHET

Regnskapsskjema er sendt til alle større foretak innen næringsgruppene:

- restauranter og kafeer
- gatekjøkken, salatbarer og pølseboder
- hoteller mv.
- campingplasser

Oppgaven skal gis for det enkelte foretak, dvs. den minste juridiske enhet (aksjeselskap, ansvarlig selskap, personlig selskap o.l.). Et konsern som får tilsendt skjema for flere selvstendige organiserte enheter, skal således gi særskilt oppgave for hvert enkelt selskap (lag).

SKJEMA

Skjemaet er spesielt utarbeidet for denne undersøkelsen. Det er en enklere variant av alminnelige regnskapsskjema som bl.a. nyttes av likningsmyndighetene. Med unntak av en post (salgsinntekter), er alle poster i skjemaet henførbare til poster eller summer av poster i alminnelige regnskapsskjema.

RETTLEDNING TIL UTFYLING AV SKJEMAET

Generelt

Skjemaet må fylles ut så fullstending som mulig. Skjemaer som er mangelfullt utfylt, vil bli returnert. Av hensyn til bearbeidingen er det viktig at foretakene følger det oppstilte skjema og de retningslinjer som er gitt nedenfor.

Foretak som ikke følger kalenderåret, skal gi oppgave for det regnskapsår som ble avsluttet i perioden 1. april 1987 - 31. mars 1988.

UTFYLING AV ENKELTE POSTER

A. Sysselsetting

Ta med alle som arbeider i foretaket, også midlertidige fraværende pga. sykdom, ferie, arbeidskonflikt o.l., men ikke pga. militærtjeneste. Eiere og familiemedlemmer tatt med under punkt A.1 må ikke tas med under pkt. A.2 til A.6.

Pkt. A.2 til A.6 skal gi et bilde av sysselsettingssituasjonen over året fordelt på kvinner og menn og heltids- og deltidsansatte. Pkt. A.2 "Ansatte i alt" gjelder alle ansatte både heltidsansatte og deltidsansatte. Med deltidsansatt menes person som arbeider mindre enn normalt for heltidsansatt. For eksempel vil en person som arbeider 100 prosent i juni og 70 prosent de øvrige måneder, betraktes som heltidsansatt i juni og deltidsansatt resten av året.

B. Lønnskostnader

Som lønn skal regnes samlet opptjent lønn (inkl. feriepenger, tantieme, gratiale m.v.) før fradrag for skatter, trygdepemier, pensjonspremier o.l. Lønnen skal være inkl. støtte fra Lavtlønnsfondet.

Ta ikke med overføringer til Lavtlønnsfondet, forskuttert sykelønn, pensjoner, arbeidsgiversbidrag til bedriftspensjonskasse, arbeidsgivers andel av trygdepemier m.v. Godtgjørelse til eiere av enkeltmannsfirmar og til familiemedlemmer uten fast lønn tas ikke med.

C. Kapasitet

Her skal føres opplysninger pr. 31.12 om antall rom og antall senger beregnet for overnatting (hoteller mv.) og antall sitteplasser i restauranten, kafeen mv. Spisesal skal regnes som restaurant/kafé bare hvis denne nyttes som ordinær restaurant utenom de faste måltider. Driver foretaket flere hoteller/flere restauranter skal summen føres opp.

D. Foretakets kontaktperson

Byrået kan ha behov for å rette, henvendelser tilbake til foretaket. Før derfor opp navnet på og telefonnr. til den personen som kan være behjelpelig med eventuelle tilleggsopplysninger. Det vil også være en fordel om denne personen er utstyrt med kopi av det innsendte skjemaet.

E. Regnskap**Post 1. Salgsinntekter romutleie/overnatting**

Her skal føres:

salgsinntekter fra hytteutleie, plassavgift etc. fra campingplassen(e)
 Salgsinntekter fra romutleie fra hotellvirksomheten(e). Hvis romprisen inkluderer et eller flere måltider, skal disse holdes utenfor, jf. Finansdepartementets forskrifter av 28. november 1977 om fordeling av pensjonspriser i hoteller og andre herberger mellom avgiftspliktig og avgiftsfri omsetning etter merverdiavgiftsloven.

Post 2. Salgsinntekter mat/drikke

Her skal føres:

Foretakets inntekter ved matservering (inkl. drikke)
 Hotellbedriftens inntekter fra måltider som er inkludert i romprisen (se post 1)
 Foretakets inntekter fra salg av drikkevarer i barer, puber etc. samt også salg av drikkevarer fra automater.

Post 3. Andre salgsinntekter

Her skal det føres de salgsinntekter som ikke er ført under post 1 eller post 2. Blant annet vil dette gjelde samtlige salgsinntekter fra gatekjøkken, pølseboder, salatbarer mv. og samtlige salgsinntekter fra annen virksomhet enn næringsgruppene regnet under "Oppgaveenhet", dvs.:

restauranter og kafeer
 gatekjøkken, salatbarer og pølseboder
 hoteller mv.
 campingplasser

Ført riktig vil summen av postene 1-3 stemme med post 201 "salgsinntekter av varer og tjenester" i alminnelig regnskapsskjema.

Post 4-29

Det er forutsatt at alle større foretak har kjennskap til alminnelig regnskapsskjema. Postene 4-29 er ved henvisninger knyttet til poster eller summer av poster i dette skjemaet.

Skjemaet for personlige næringsdrivende avviker noe fra skjemaet for aksjeselskaper. Dette gjelder bl.a. posten "skatt". Personlige næringsdrivende trenger således ikke å fylle ut denne posten. Forøvrig vises det til rettleiding for alminnelig regnskapsskjema. Eventuelle spørsmål kan rettes til Statistisk Sentralbyrå ved førstekonsulent Tom Granseth, tlf. (066) 85 406 eller konsulent Kjell-Age Torp, tlf. (066) 85 425.